قصہ عجیبہ غریبہ

من تصنیف لطیف شاعر نامدار محمد شعبان ڈار صاحب مرحوم ساکنہ پوشی وارہ

مسمٰی بہ

قصہ شاہ بہرام

در حالات

حسن بانو مع

جنگ دیو سفید

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج بازار سرینگر

(شاخ) بالیسمز امیرا کدل سرینگر کشمیر

K UNIVERSITY
Acc No. ....
Date ....

(قیمت : ایک روپیہ)

(کوہ نور پرنٹنگ پریس سرینگر میں چھپا)

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

مسلّم حمد بیحد ذاتِ پاکس
نہ حمد اوڑہ ہر دم تر زبان کر
بصنع خود کرون ایجاد عالم
بسر تہاون تس تاج کرامت
خصوصًا سارنی پٹ جہوم معظم
نہ خوانش اولیا سارہی ہمکیجا
رضای حق جہہ ٹہارن جملہ انبیا
تمن راضی خدا پانی مہربان
نہ صلوات درود نسو نہ ہر دم
خداوندا ابو عاصی جہس سیہ کار
نہ رحمت مغفرت کرتم ذنوبن
مہ فن رین سفید کی یاس کرتم
بوبر در آس یارب معذرت خوا
کرم ون پاک زیب عیب اس
زبدکاری خودمہ جہو کسہا غم
بیک قطرہ مکاسم خوف رحمت
زعصیان جہس کمت شرمندہ بیحد

نناون احسن تقویم آدم
بمخلوقات عالم کرنہ افضل
محمدؐ ناوِیس سردار عالم
پہ مکین پانہ سوی محبوب داور
رضای اجہو ڈہاران یار جہان
خصوصًا فقر دتیکہ جار ارکان

مناجات باری تعالیٰ عز اسمہ

زنادی پین ساتر عیوبن
بدینا کرمہ حاصل روسیاہی
کران توبہ پران استغفر اللہ
کریما بر درت امیدوار ام
نہ از رحم و کرم ون عفو کرتم
وسیلہ جہوم نہ کن سردار عالم
شفاعت مہ کرم ون یا محمدؐ
مہ جہوم امیدہ ہام روی اللہ

د تقویم حسن دلکش تیرہ خاکس
بجہو الک سار کوہی آلله اکبر
ملک تس سجدہ داون بہر عزت
ز اولادش جہہ پیغمبر تہ مرسل
بہ عزت انبیاءن پٹ سو سردار
شفیع عاصیان در روز محشر
صحابہ تحم ثاقبن جہہ تابان
ابوبکرؓ و عمرؓ خلیفہ تہ عثمانؓ
برابر آلِ اصحابش دمادم
کمت شرمندہ جانوی نا غفار
زغفران سینہ بی کینہ برتم
نہ تہو مقبول امانی عذر خواہی
ز درمتہ دکہ کرتم نا مکاس
سینہ وی پریشان و زنگار
گرہی کرکم نہ دریا رحمت
ترحم کرمہ ٹ یارب ترحم
زشوقت سینہ بریان جہوم دلبا

نعتِ شریف

از فراق تو سینہ جہوم سوزان
از قدوم شریف زادیہ میا تو
شوق دیدار تو مہ جہوم ہر دم
مثل گلاب یارسول اللہ
باغ اسلام بیہ تازہ کرتو

تینہ در خواب یارسول اللہ
جہی سپہر بدا تیک احسم
سنرہ شاداب یارسول اللہ

کو من بیتاب یارسول اللہ
کہ شرفیاب یارسول اللہ
چاپنہ دیدار سینتہ دل قہم
بچان اصحاب یارسول اللہ
عاصی منت کران شعبان

K UNIVERSITY LIB
1005.6.57

بیانِ قصبہ اسلام آباد
تمس عبدالاحد چھوی ناو مشہور
تمس عبدالغنی چھوی نیک فرزند
وچھم سوی قصہ از آغاز و انجام
احد جو چھم دیان سارو قصہ پر
وچھوم سارےوی مہ آغاز و انجام
یہ کت تمسنز مہ آیم ہے نیتر
بفن شاعری ماہر بدوران
تمی تصنیف کرش چھی یکال
کہالت تراو کرس شادو مسرور
کمہ نت مسودہ تھاوم پریشان
وچھین یم دوست آسن تازہ اشعار
سپن در ماہ شعبان ختم تصنیف
ولی درصوم لیکن گوم مشکل
برائی عید فرصت آسہ یا نہ
تھوت درکیسہ ضایع کرت محنت
دوبارہ ازپی رفع خجالت
بجلدی ونناون تا اختتام

عرض و آداب یا رسول اللہ

سببِ تالیفِ کتاب

الٰہی بند تھاون شاد خورسند
امام بخش سو کرمت تازہ مرقوم
یہ کشمیری زبان ات ترجمہ کر
چھ ساری عمر بیشک بے بہا
کرم ترجمہ یت اتھ سخن گیم زیر
جوانا خوش تمیزا صاحب دل
بباغ شاعری نکن سو چون گل
مہ دیگر شغلہ پس کر مہ موقوف
دیت تو مارہ نت آسن تھاون
نجم محنت دوہ نامہ پیشن پور
پیتم صاحب آلو نزشریف
سو اصلی مسودہ کیسہ تھاوم
وونم دوستن سوی داستانہ
تاسف کر تمو یہ قصہ اظہار
ہتم نامہ ونن تراوم کہالت
بیا شعبان پتم ساری ونن مشتاق

رفیقا اکھ مہ چھوم یار بہ نفوش شاد
ہنرمندا میان زرگری پور
تمی چیز وہ بدست من تن نام
بہ پنجابی زبان نت شعر منظوم
بیانِ نسخہ قصہ شاہ بہرام
بہ تھکنج وزہ چاناوی یادگارا
رفیقا بیاک چھوم نامش لسہ خان
سو شاعر درسخندانی چھ کامل
لگوم دنبالہ یتھ نزکر قصہ پورا
مہ روز و شب کرم برنظم معروف
بروز و شب دوم نت شوق بیار
وچھہت گی دوست ساری شاد و مسرور
کرس بو نقل اسم زہی دل
نتو لاکن سو اندر شہر اوم
تمتو توہ کرم واراہ ملامت
بہ خود شرمندہ آسس اندیکار
خداوندن ونن کر پورہ نامہ
زہ کرہ آغاز نامہ بس چاد

داستان دربیان آغاز قصہ شاہ بہرام میگوید

ونن ہئ راوی شیرین حکایت
دولت کلمگا یاہ نام داراہ
کرن زنامہ خود سی روایت
بہ شکل حسن تابان ہیچو خورشید
بہ فارس آس عالی شہریاراہ
بحشمت گنداراہ فریدون وجمشید

بصورت آسو زن یوسف ثانی
کمان ابرو تمس چشمان بیمار
سو یامت آسو تیران سوی دربار
زعدل او رعیت آس آباد
وَن اَت قلتس اندر دملک عالم
سو سیرس درا و لگو دملک بهرام
نظر یانتت پیس بر روی بهرام
حسیناه نازنیناه مه جبیناه
بشکل جانور سوی بوٹ برپام
لگم کتهٔ یاٹ دلکف در مکنون
دپن نوجس یکبه تیر دشکارس
کمربسته سٹهاه تیر کرته چاکر
شه بهرام با صد عز و اعزاز
به جنگل بیانی پیش آو لاران
بجنگل تخ او ددم شاه بهرام
چهنن باد پایاه برق کردار
شه برن کن پمنه هن شاه جهانه اندر
کنجه جنگل کنجاین اسپ سبز رنگ
به از شاهی اسپ مغرور شلی
کهس پشت بر جلدی نیاک جهوه فا
بفرمانش سپاهو کرمتس گیر
یکن دد زیر دان شه جهوه هوا
هناه اکن یامتن نوجه نش تیز دوانه

نتیمتس چهره صبح مهربانی
سکندر طالع و گلنار رویار
غذا چشمن لوکن تمتند سو دیدار
بمردی بقوت رستم و سام
زیاده اک آسو مثل دیو بهرام
سو اندر دیولا جس آسو سلطان
سو سرکش عشقه ژون ملو کرته رام
وچهت تمنز شمایل گو گرفتار
کران هرتند سوی دید بهرام
سو پران ملتهات آسو ماهی
بهارس تهاله ماروٹ بهارس
وزیران امیران جمع ساری
گراسپ ناز کهته زینت با سامان
نیاوان پالس سپاه چانان
شکاران شی دن ماند ضرغام
نشتش آسو شوین نیبن زنده
دینو کهتو سپاه جنگل پدیدار
وزیر تو ده دیوس اکیهاندار
نیامت بجنگل آسو مغرور ولهه
وان فوجس فرمان شاه بهرام
لوکه بسته به پیش شاه چون شیر
شه بهرام با صد عز و تمکین

جوانا نازنین تابنده رخسار
سمنبویاه سو عنبر پیر مویار
قلمرو تمنندی ثیر آسو آباد
دپتس شاهزادس ناو بهرام
سو اندر دیو تس دیوس دو پان نام
پری ته دیو آسس زیر فرمان
جوانا تم ووچهون عشاته دانا
بسینه عشقه ژون تس گنڈن نار
بخاطر آسو خواهان دیو ملعون
شکارس کن سپن وزی شهسوار
بجکمتس جمع گی پالا لشکر
سوی جنگل تموترا و کی سوری
سفید دیو موفس آسو پران
زری نیاه مرصع ساز و سامان
نخش دستماه تیو گو نمودار
برت تت پٹ گرهی لعل گوهر
وچهت تیهو ارب عقل سن شدرنگ
کروی ته یی ات پاکن بخت بیدار
سپن حاضر به پیش تو با اقبال
کمر یون این توسن سرکش بدام
بصد ناز و ادا آن باد رفتار
بفال نیک کهتوس سر زین
تولت پرواز گو گو یا پتس وا

ڏي چشم مردمان غائب سين يام
وزيرن ۽ اميرن ميوو محشر
پڇي ترا ڏون خون چشمن همچو باران
بسوي شهر ڏٺو ڦيرت سواري
رعيت ڏسي قلمرو جمله غمناڪ
پاڻ ڇهوڪي خرمن صبر سين ٿيون باد
وڌون بر سرائون خاڪ ندامت
لوڪن ڏون ترا ٿيس غمخوار ماني
ڏون ويس ڪپانچه با دل تنگ
۾ دل خسته ڪئن پاڻ آسري ڇهاڙون
ڏلود لداره ٻو ڪري تهس آواره
پهمنس لبرن لاه امر ٥ لو
سيبس ڇهس لکين ڇو منه طاقت
دوباره مڪ مهر ڪاسڪ بيقراري

ٻه لشڪر گوڏ آندم مدين شام
سپه سالار ساري ناله ديوان
ڇهمت ڇيهو واقعه تم پان ماڻ
سين ماتم ميان ڪوچه بازار
وڌن فرقن اندر پانسن لدين خاڪ
ٻه ڪت يام وڻ ڏر الون شاهي
لڏن نازڏ ڏڪي ميجڪ قيامت
ٻه ڪم جادو گرن نيونگ نواگت
سين لس اغوئن ۾ عقرتن ڏنگ
ديوان نا ڏيوان نس سينه سوئن
گيس ماڻ ڇهوڪي ڏميوٰن چاره
ٻه ڪٽ ٻوڙن سين مه سنو پالس
ون ڏزن نه ڏيموئي بدحماقت
ليا شعبان به نوحه ون اتي ترا ٿ

سٺ ها وٿهو شيون همچو چرخ اخضر
ز درد شاهزاده آس پاس ڏين
سين نوميد از بهرام ساري
تو گوئي ڏهڪ محشر لڳو پديدار
پيون ڇيڪ هوت تير تنزباد
ويون مستيون ڪياه گويا الهي
ويون ڇهسن ٽ حرم سردار بيباني
ڪرت حيله ڏٺه اسم اسپاڳ ڻي
ٽڙمان ڇهس ۾ آسس لله ناون
ڪرشان تاثير لس آسو بونن
فولڏون پوشه ڦهر ڪري ٿن سن ٻو
ڳڏ لاڳت ٻو فيري ٻرت مڪس
ڏکين ڇهم ابتدا از ذات باري
ٿڻ وڻ ڏي ڦيشي بهرام ڪياڏ

رسيدن بهرام در ملڪ ديوان در باغ ديو سفيد

ڏين ڏوڙي ڇهو تولنه پرواز
ڪرت تهفلو ڏسوي ارضي تهرين
اڳس باغس اندرتم ڏٺائون
ڏٺيائين هر سنت باغس تماشاه
ڏٺيائين در باغ ڪوشڪ هاي زيبا
ڦهرمت سيپه ڪمخواب لطيف
ذ ديگر سو ڏٺش جام زرين

ٻه پشت زين ڇهو بهرام سرفراز
ڏٺن تهو آوز ڏيچه ڪرن ڏو
ٻه پشت نو تهيراز دوش تراڻ
ڏٺهن باغاه ڇهو مثل باغ جنت
تهرمت ڳونڪن اڪسون ديبا
ڇهو فرشس ٽ تن اڪ تخت زرين

ز هيم جاڙن تس نه وڻ گردن
بجانم تسرن نه ڪنهته ٿهراڏ
اميس پيڪران بهرام اوشاه
ڪرت آراسته با زيب زينت
عجب باغس ڏٺائين هر سو جهو نعمت
ڇمرت ڏن ڏر گوهر تهرين
برا زمي صراحي هاي رنگين

لگن یتھ گونہ گونہ پختہ اثمار
لمون تہ معطر مثلِ جنت
گمت پرمرزہ دل تس سخت اوس
صراحی منزہ شراباہ قرنہ دز
شراباہ یتھ سین سرشار بسیار
بلایاہ اک چھین الوان از دوہ
چھہ پانصد من کس پٹ تس ہنگہ ترلو
ولیکن ول کرن از دہ ہی مرزی
کرس نو سفیدن تورہ تسلیم
پوچھوس تتھ دیو اکس پٹ شہنشاہ
برای سیر وزنی آتش بتغیم
چھنہ لوزمی چانوی گوس فلوا
مہ لاگوم چانی آسے لوریام
پیچھ عشقن کریا اول عقلہ نوناد
ذلیتِ نیومک بحیلہ چھس ون حاف
بیچھ سی لمیزبان چھوک میانو مہمان
پوپخ دیوچھن انز نگم سالار
نگار وپیشوازہ لاگ نالی
نگاران نازنینان خوش بسامان
سین مرغ ہوا روزت بہ پرواز
بلبلن خوش کرک نغمہ سرائی
شہ بہرام سو لوزت گو بہوش
دن دیوس گنزی اشاد شاہان

چھن جنات تجری تحت انہار
چھت گو شادمان تم حمد یزدان
خدایِن تس فضل بہ نوغم کوس
سو عادی اوس تم تہ ذرہ گندام
سفیدہ گو بشکلِ خود نمودار
مجسم گو مسارہ زن چنار
چھت بہرام شاہس ثرا یہ نٹ
بیگو ہی موت دیکھون گل سو انجم
دین چھس شاہزادہ کنہہ میزہم
پری تتھ جن سا ہی زیر فرمان
یکان داوس لوح اندر دیس آدم
یو عشق چان دونس پورہ لہ
زہ سیتوی فو زشب آسو منہ آرام
برزو شبہ حیلہ تت ہو زاگان
ون چھم امید کرتم خطا معاف
سفیدن دلو ویرین کرنہ اعلان
لباس نازکِ آیہ بسیار
وزان آسو زنی بیتار ونسطہ
پری پیشوازہ روسنہ داماں
نیکسیا یدید لوزہ سوی تان
کرن معشوقہ آسی لربانی
کنز لوزان اچھو کرکنہہ دیتن

ز دیگر سو ونچھا خوان ہای نعمت
پرن بر تحت زر کھتو ہمچو شاہان
پوچھہ آسس این دانش تم خوان
نہ کہت حمد پرتم سوی یزدان
شہ بہرامی چھ آسہ مخمور
وچھہت بہرامسی زاد وارہ
چھت بہرام شاہس فیرزدی
رضا برقضا تم تھاون بہمانہم
میر کنہہ غم پوچھس چانوی خیرخواہ
پو یہ لو دیری یتھ چادہ سلطان
ازانجملہ لقا پس تراس ناگاہ
دل مضطر مہ ثری حوالہ
یو عشق چاین کرنس سخت لاچار
یوگا مرغ گاہے لب لاگان
گری لو ہو زہ خدمت از دل وجان
پیو نغمہ کر لو دپیش مہمان
نوا لو کر کتھ ساز ن گوشمالی
سہ مجلس لب شک چینت لحن سین پو لہ
بلبلن خوش نمویان تراو آواز
یمہ یتھ آن سین نیرہ ہی چاک
ندای سا ہم آواز دگوش
یہ لوزت شاہزادہ گو پریشان
کنز لون لو اچھس چشمو نہ دیتان

بیہ بوزت گو سفیدہ وا دیاہ شاد
بہ جلدی گرہ سو سر مہ شی من ان
سفیدان لا گو بہرامس یہ چشمن
چہہ گند گند صف میان باغ بیابان
نوان ڈالہ چہہ زن سر خرامان
دوان ڈالہ نوان لمن ہر زہ نالہ
دیس دیون بہ سر مہ تھاہ ہمراہ
وچھون نغمہ زحوران پرستان

ہماندم تم کرن گنجہ سی ناد
سوی مخزن دانہ گو سوگنجوار
ازان سر مہ تمس گیبہ چشمہ روشن
وچھان ہر سو حسینہ نازنینہ
زلف تراوت اوزان تا بدامان
چہہ لگمت محفلاہ نورِ علی نور
ائی دہ کار پانس گاہ بیگاہ
بلتحن خوشنوا پریو تو لوی سونا

سلیمانی سو سر مہ چہوی بمخزن
بہ پیش دیو تھاون سر مہ نورا
پری تہ دیو جن نے یٹھن با حضار
پری تابان بجلا آب گیتہ
کنن چھک منجنہ نالہ نال بالہ
وچہیت بہرا مگو پس شادو مسرور
تہوِن اندر لغل سر مہ سلیمان
پری تا مت غزل تی شن کنہ یون

غزل خواندن پریان

ون عشقہ سو زس تھاو کن
ای جانِ من جانانِ من
ہر سو ز رشک رٹک ون
ہر سو چہہ فلمت لالہ زار
چہوی سنبل تر موی سر
ای جانِ من جانانِ من
مژدہ داو ون غنچہ دہن
ون کشتہ گی برنا و پیر
شبعان چہو گومت مبتلا

ای جانِ من جانانِ من
نرگس چہہ نو چشر آب دار
ای جانِ من جانانِ من
گلاب درخ نہ یاسمن
یا ماہ پیچان در نظر
عاشق چہہ ہت شرمندہ گی
ای جانِ من جانانِ من
سینہ سپر چہوی عاشقن
لگومت سودا دام بلا
ای جانِ من جانانِ من

ڈی گرہ مہ نادم ہیبہ تن
چہوی چشم بادامن خمار
ات حسنہ باغس چہوی بہار
ای جانِ من جانانِ من
چھی پیشہ ون تم بو چہن
از خندہ بخشیک زندگی
ابرو کمان مژگان چہہ تیر
ای جانِ من جانانِ من
ون از کرم مو کلاو تن

تمام روز گو در عیش و عشرت
بلذت آس گویا جنتی خوان
الون آسہ نعمت تازہ تازہ

بقیہ قصہ میگوید

شبانہ منگہ ناون نعمت
کباب و مرغ ماہی تازہ بریان
انان حاضر نہ سر گک آس وازہ

زِ خوردٕ و نوش تم فارغ پیٚن یلہٕ
ایٚی یِہ خوش بلبل کرِتھ سٕو منظورٕ
دٕزان پیش نو نہٕ پریٚن کٕن علان
تمہ منزٕ پریاکِس گرٕ پانہٕ منظور
بیک گوشہ میانِ باغِ زیبا
سُہ گوٗشک بہ یکدم نفعہٕ لِزٕ
تمِن پریٚن سٕو لیرِ آرٕ منظور
بہ یکدم مشعلہٕ اکیک تہٕ یارِی
وٕزان پیش سہی گوٗشک شہٕ و بہرام
خرامان گوٗ بسوی یمہ گہٕ آب
سفیدٕن سوزٕ ہامت خلعتِ نو
پُھہو تاج زٕ گرِتھ الماس گوہر
بہ تختِ نٕر بعزت بیوٹھ ناز
تُرٕن تس می چھیہ اندرِ جام زرین
پرِی تہٕ دیو جن پیش یمہ فرمان
شبانہ تس صنم آسن بخلوت
چھہا اکہ کرتہٕ دیون عرضِ خدمت
گرہا چھ چھہوم تیٚ لازم تس خاندر
وٕنن پریٚن تہٕ دیون تس بہ تکرار
کریو تہٕ خدمتِ شہزادٕ ونٕ چھی
کریو دٕ خدمت اوچھ جانفشانی
چھہ آسن جاگر آسند یمہ ماچھہ یس سر دار
ہتھوی بوزتھ تمو کرنہٕ رخصت

سفیدن عرض کر باشاہ بہرام
بخلوتخانہ اژہٕ ونٕ کرنہٕ آرام
کرِتوٗ شادٕ و خودم میانو مہمان
بخلوتسی گژھو تس سیتہٕ ہمراہ
تہ منت آسن تہٕ اکون زیبا
پلنگن پُوٚشہ پرٕ نگین گرِتھ زینت
دلِ چانٕ ہمستری منت کرِکٕ پوٚ
از این جملہ اکس ہٕونٕ اشارت
پلنگس پیٹھ پری ہیٚرت کرنہٕ آرام
مُصفّاین بالکل آسوا نو شش
ونِ چھٕو بہرام خلعتِ شاہ دمان گو
سُہ خلعت کرِتھ تہٕ تاج پیٚٹھ سر
دٕشہٕ جلوٕ چھہو نن طاوس طناز
ان پیش تس خوانہای نعمت
تمِن پیٚٹھ حکمرانی مثلِ سلیمان
مقرر ہیٚر چھیس تس خلعتِ نو
برائی جنگہ بخشتم مہ فرصت
مہ گنمھ تیٚ پُھہو چارٕ دٕم مہ رخصت
بگوش ہوش بوز میانو گفتار
شہ بہرام میانو یارِ دلدار
برو یس لعل ونٕ کرِ تس قدردانی
کمر بستہٕ بخشس اتھ دل و جان

بمحفل تم بِہہ یمہ شادٕ و مسرور
تٕ پاسیتِ تن و تن آن تہٕ آرام
بعشوٕہ دل نیی تس کر یو پیار
کریو نت دل شاد میانو یا دلجوہ
گرِکتہٕ روشنی از شمع کافور
سہ گوٗشک گو بجولی اشکِ زینت
سیٚن آرام کرِ شبح ونٕ بیداری
رٕ دانہ سی کرِتھ زٕ برائی خلوت
بوقتِ صبح وٕ تہٕو تمہ از خواب
کدٕن مہ زی تم نادِنی تن
سُہ عفو خلعت بہ عالم گرِ میسر
وتن گو جلوہ گر خورشید تاو
یوٚن یمہ چھیہ با آداب و آئین
تلمون تہٕ بلذت خوانِ نعمت
دوہس نغمہ وچھان عیش و عشرت
چھہو سوٗزان فتوات پیٹھ ملکہ گو
بکوہِ قاف چھہوم آسن یار در
پری تہٕ دیو جن تہٕو می بخدمت
بکوہِ قاف پرین چھیہوم مہ مجبور
خبردار تھیہو وانس کنہ آزاد
دیو چھنتہ نہٕ یمہ یود تو کھ اقرار
تہٕ چھہو بعد از این یمہ فرمان
وٕنن تس شاہ بہرامس بہ خلوت

منہ باغاہ نو چھو کرمت تیر ازین باغ
ونی بوزیو نمک انہار و اشجار
سیم و زر کرم گوہر چھو تعمیر
لیکن چھیس شہ میانوی جان جانان
ونت اسرار گو یارِ طنّاز
چھو پرن سیت عیش سوی داد
زہ شعبانن کرکھالت دوو بالکل

چھو باغ جنتس دل ازان داغ
زسیم و زر کرم تت منز عمارت
اگر گاہے گژھم زمین جای دگیر
کلیدِ زر کڈن ازجیب ردم
بسوی قاف گرنہ زودم پرواز
شبی ردل تمس پیو شوق زیاد

جیرت از لعل و جوہرت چھہ دیوار
نہ از شاہان عالم کس چھو طاقت
گذریاد صیاس تت نہ امکان
یہ پانس سیت تھاوم رونز بیغم
شہِ بہرام روز چند دُہ
وچھن پو باغ تہ کرہ سیر گلزار
شہن باحسنِ بانو ونس کرت مل

دربیان ملاقات کردن شاہِ بہرام با حسن بانو

چھو ووی یس کران درقصہ اظہار
پژی سیرِ باغ نو لمروان گو
بلندی تت تیم سٹھا بالکل سنگین
وچھن دروازہ نمکوی از زبرجد
وچھن ہرسو فلمت گل تہ گلزار
عنادل خوشنوا چھو نہ دراج
شجِ سبزی نوگی سبز مخمل
وسہان فواد یژہ تم نوان ہوش
بکِش گو نزہ ڈیکھن تم عمارت
جیرت لعلِ گوہرت زنگ برنگین
چھو ماآسہ مشکِ باغِ جنت
شنہ سام لاگت تم وچھن ناگ
سرچشمہ آئینہ نو نہ اسو روشن
بناگہ از ہوا وژہ کوترہ زول

بوقتِ صبح گو بہرام بیدار
پکن آہستہ آہستہ چھو مخمور
جرت قوت جوہر رنگ برنگین
دروازن تت قفل محکم
چھہ دلکش سو بسو اشجار انہار
ونی کیا سیرت باغس چھہ مرغوب
تہر منت تا زہ نمکن گلبنن تل
بدنیا نظر آسس از نام
نمک تعمیر ڈیشت پیو حیرت
بیٹھی ہن بنانہ قصر تابام
کمی ییت کنہ چھنہ زیب و زینت
سرچشمہ زن چھو پرآز آبجو ان
گژھن سیراب آبس چھو گلشن
وچھن تم کوترہ بابال زرین

کرن تم عقل لاگن خلقت نو
قلایاہ تھاو منقش چھہ تہ زو
تہ ڈیشت زتعجب پیو سو بیحد
سو ہزراوت سو ژاو درباغ بیغم
وچھن باغاہ چھ جملہ باغ سرتاج
وچھت تم یاد ایوان فد مجبوب
دراآن ژاو درہ ہر سو جوش
وچھت اندر تعجب پیو سو بہرام
وچھن اک خشت از زرناک سیمین
ونن چھو پان پانس شاہ بہرام
وزان پیش او اندر صحن ہزباک
وچھت مژہ گژھن نزدیک آن
وچھت بہرام فکرن ہمز کرن غول
چھو تصویر زن از بتخانہ چین

تموٗ مٹھر اوس اتھہ ڈوکھ بر بام
پس انگہ درسنجہ آیہ دربوش
نلت انموٗت خبر گتہ چھین کرت فند
وچھاس گرہ چھہ آسن شکلِ آدم
وچھیم در خواب گل زن لجسہ نالہ
مبادا آفتاہ ماوا اژ در پیش
کرہ کن جامہ زر تمہ آسہ عریان
اوکہ ہش ساؤنی شاہِ خوبان
پری تہ سونزن حور راہ سرفراز
بسینہ لالہ ون نسو عشقہ آتش
سوٗ موی سرتس زن سنبلِ تر
پراگندہ کرن در دشتِ تاتار
پس سرتس اوہ زان ما پیچان
پکن ظلماتہ منز زن جوی حیران
بموسیتی کرن تامت اشارت
از آن نیزہ کرن صدن یکبار
دِس تشبیہ کر با چشمِ آہو
وس من کیا زبانی چھیم گرتھن لال
تسنز بینی چھہ زن گیا خنجرِ تیز
شکر ریزان وزل یاقوت مرجان
گرتھن عاشق چھہ نندر تبسم
نتہ ما نار داتہ یا گل انار
ازن ڈیشت سہ گرمی درتہ تاب

سپین لبہ کوش دِر دم شاہ بہرام
ونن چھک اکہ کنن مہ گو انا گاہ
عجایب ناز نیناہ ژرشکم خستہ
اوکہ ہش اکہ ژہش دونوں سر گرن
مہ کرمت پاچھو گوناتس حوالہ
ونن تمی آیہ دیست از بام
وچھن بہرام لوزت چھک نپلک
زرہ تمہ تابان آسی مثلِ سنجم
سہ خوبانن عالم آسی متاد
سو قد ڈیشت نکہ شرمندہ شمشاد
سو خوشبو نافہ خوتہ مُعطر
غزالو درڈس بوتت گوکہ ناد
پچھن دل گتہ تم افسردہ پیچان
درخشندہ جبین تس مطلع نور
گرتھن دِم چھہ عاشق گیت پارہ
نیز نرل چشمہ تس سرمت فوسرشار
کرن تسخیر دل با چشم جادو
وچھن تمنزی کوتاہ چھہ تم مشکل
برای قتل عاشق ژہ چھہ خونریز
در دندان تند ژنو اچشان
چھہ طوطی گل گمت لوزت تبسم
نزیر زلف مشکین تس گنن دود
سہ از شرمندگی ساکن چھہ درآب

بیک لحظہ کدکن تھک وزنہ موش
سفیدن انمتوی آدم پھو ہمراہ
پکو سرانا کرت نیر وبہ یکدم
توچھس کھو ژشر در خواب حق
نیر ودی عقل کرتو چھیم بر دلاش
گنو سادوی بہ یوزن آسو بہرام
تہ ڈیشت عاشق ویل آسو بونان
بہ بیش شاہ خاور نیم بپین گم
سہ سیمین تن چھہ تہاس سپین عشق
صنوبر بر ژخجل زن سروِ آزاد
زموٗ لش اوی دادن نیو بہ یکبار
سپین تاثیرت پیدا بگراہ
خطِ فرقش بیانِ موی تابان
نتہ آئینسی منز تابش حور
زنیزہ تیز ژ تمن چھہ قہر گان
تہ ڈیشت ہر در جنگل چھہ بیمار
سینہ دام یا نرگس ونن گال
وچھن لیس کن تمس نزیر چھین دل
دہن غنچہ چھہ لب لعلِ بدخشان
عجب تابندہ زن برق درخشان
گلاب تازہ ظلمت چھین نہ خال
پنن اندسنب یخو زن حور
سرا از شرمندگی ساکن چھہ درآب

ذقن تمن چھُہ زن سیبِ معطر
وچھیت ثُلمِن بجنگل تم غزالہ
دوٚ پستان تس سینس کیاہ چھُہ منظور
دواہی نہ دل تمند زہ انار
نرٚ تس گلفدار پوشہ لنجہ
شکم نازک چھُہ زن آہنہ بی
دوز انو آس پش آئینہ آئین
پکمن برخون عاشق تلن دوار
چھُہ انگجن داراہ دراجن اتھ واس
الانم کمنا استادہ نی گرہ
دین تس حُسن بانو نا مشہور
وچھیتا بہرام شاہس گوو جگر خون
بکیدین پیسن درد غم گرفتار
ہترِن ناون سہ تن گوٚ چشمہ روشن
بہ پنجہ آس والن شانہ موس
پیٹھ پیسن چرخ نیلوفرس مہتاب
تتی یکو تیز دوٚ گویا پیسن واو
نہ پیشہ تم چون زرہ بجبال
کرن باہم قبادی آسِ شادی
نرٚ تمہ نازکی چھیا ہم ہیچو مہتاب
کرت غلاہ گندان آیہ لاران
تمس ہتھ راہ بالکل گیہ پریشان
پتھ کن جستجو تت کرکھ بیان

ہو پنجہ ہنز چھُس سیز غنچہ مدنظر
سینہ آئینہ زن تس درخشان
حبابِ شیر تم باقیہ نور
چھُسیم سادہ تس ساروی چھُہ اندام
حنا لاگتھ طلا یہ سیم پنجہ
بزبر ناف کرمس عصمتک پاس
زری تخلخال تس برسان سیمین
کف پا نرم نازک تیر چھُہ تُشن
نگین لاگت چھُہ بر نیلم تہ الماس
نہ کرنہ نازنیناہ خوش سر اماہی
پرستانس اندر ہی بادشاہ کور
پیٹھ عریان تہ تن زن نوہ وزل
زِسر تا پای عشقچ تس گنڈن نار
پیٹھ تمن چشمہ خوتہ سوی ناگ
تیہوٚن ابرِ سیہ پیٹھ ہر ویس
پیٹھ الہام بہرامس کرن آی
سہ پوشیدہ تمن کو لوزنہ آہ
بجای خود دستہ لیس آو پنہان
تمن کرکھ خبر زِ ہتر کی بازی
چھُہ وآن تہ ہانٹھ چون مرغان آبی
ترلو جالک تہ وراچھُہ تہ ہا ان
ودن دِہ علان پچھو چھُہ ترا ان

ہٹس ورن سہ تس کیا ترب تہ نالہ
سزاوار کی نیک بختان
گمت عاشق چھیتس مضطر بیمار
پر بازوو عدسا تس چھُہ گلفام
کمر چون موچ چھُہ تس نازنینی
سرین فربہ چھُہ لخنہ سیم نخاص
چھُہ کو ہمت استادن تم روپہ کھہار
کھہرن تمہ ملنز پٹشن پٹشن
ہترمن شرہ تہ با وٹ ہنز سنکھ
حسینا مہ جبینا محفل آرای
کڈن یا منتا نہ برہمنہ جاہر ورن
قیامت قامتاہ ڈیٹھن اچھن تل
وسن سینی تمہ ہوش آس توشن
چھُن پنہا چھووت بہرام زن ہُمگ
نیہا سادہی ن تن لخ دراب
نہانی دراہ آہستہ از آسنجای
نلون تم زوٚ دِرہ رنگِ بامہ یار
چھُہ پریہ بنجہ باہم چھُہ گیلان
چھکن تم پانہ وانی اک اکس آب
تمن معلوم کرکھ زِ خرابی
وچھِن کھاور وہ چھِنہ کرکھ ڈیشان
تیم کمتان تس حال حیران
کرکھ کنھ اکنہ گیہ سخت لاچار

به کلی گو تسلی گوڑ وپاری
وچھس نن لأن زالہ کیتھ بیتاب
لگوم مۂ نہ ووتہ گرانوی کس مۂ کام
وچھوتھن فن وبجلالس کیا چھو منظور
سۂ گل نن زالہ الجمز خالہ ڈجمز
ہمای تازہ گلمت وچھوتہ دردام
ایوان باتہ پتہ چھہ یلہ بغیر محرم
سو موی تمہ تہھون پرہ وپریشان
بیمی چھم مۂ جانیمت پس بہ صد درد
کرن آندز قفس ون جانہ زنید
ژہ ون کرتم عطا از مہربانی
ژہ از راہ کریمی کرمۂ آزاد
لگوس زالہ لوچانے زلفہ خالہ
پمت چھس دۂ رینی خانمانہ
لو آسس دۂ تفکر ہائی بسیار
نظر سید کرمۂ ٹرو زم مہربان
عشقن چان کرنس پاہ مارہ
ژلی گتو زال ژی مرغ بی بال
مۂ سادی خانمان کرنم فرامش
ون عشقن چانہ کرنس سخت لاچار
سہی قامت تقد خورشید لشبار
تمن دیدار امت آسن پیچن عید
وچھت بانو اندر گیہ سٹھا شاد

تمن کن ون تامت بزاری
ون گو تقدیر بانی سرت کار
مۂ ژاتم تی یہ یہ تقدیر آسیم
ون دۂ لون تمن تمہ تو نہ غضب
سۂ فکر وپو دو چھم شرمۂ گجھم
تسکانعز وفریہ تس بہ کفا و
لگون تمۂ ترا وسرانشر ددم
برہنہ تن سۂ گجھم انجالت
ون تس کن آہستہ اجوان مرد
پرہ دیسی مسافر چھس پریشان
دتم جامہ تھم امید چانی
دین بہرام چھس ایدلبر من
دل مضطر مۂ کرمی ژی حوالہ
بہ خادن پادشاہ آسن لو نوبند
مۂ عشقن چانہ دالوم سن ہوش
مۂ سخشیم زندگی ون چشمہ مژراو
بلب خندہ کرم زندہ دوبارہ
مۂ کن بادام چشموا کی نظر کرہ
بلم بیمار از دل تہ ژلم شر
جوانا داکی چھون لنجانہ دانہ
چھپت منت سین تس کرفتار
دلن ون ژاک دۂ دم عشقنوی

سوال الرحسن بانو

ونیو مۂ بیشتر ڈپوٹھم مۂ بہ خواب
دیم کرسو دون بہو دہ گفتار
گژہ ہو تو وہ سوے خانہ شاد ومسرور
تن تنہا کنی نن وزون پت
بجوچیا دانہ کمین گہ دا وبہرام
دنی گو تاہ زشادی تم برن چاو
کرون خورشید زیرا ابر نہان
ولی زانن یہ زدی فراست
یہ گرشاہان چھونز دیک خردمند
خطای گو دین چشمہ تم سران
مسافر قید تھاون ژبہ چھو بیداد
مۂ عشقن چان اندمی زاج ہن من
سو پردیسی مسافر چھس لو پانہ
انوبس ریون تن کرنم عجب فند
ژہ سرتہ تصدق کری لو سر قربان
چھم شرمندگی ون شرمندگی تراو
ژہ کتو تراوت لو کرتھ خستہ احوال
زسرتا پا وچھن تمہ شکل بہرام
یہ بوزن یام مژرن چشیم بادام
جیناہ مۂ جیناہ نازنیناہ
وچھون باہم مقابل دید بردید
اکس آکس عاشق صاف پین پو
بظاہر تس شنن ای آدمی زاد

ژٕہ خاکی چھکھ بہ چھس آتش ناری
ہشر کرنا یس آمت چھو بر خاک
بہ گو یکسا تھاون خاک و افلاک
ژٕہ تہٕ مےٚ وصل ییٚ مشکل تہٕ آسان
تھہ ترا وم برجلدی کرمہ آزاد

ژٕہ تہٕ مےٚ کر چھہ رشتہ داری
ژٕہ چھوکھ کم اصل چھس اصل عالی
چہ نسبت خاک را با عالمِ پاک
ژٕہ کر یا جنسِ خوین عشقبازی
ژٕ تس ژی تھاو فرمانِ استاد
کبوتر با کبوتر باز با باز!

ژٕہ پانس سیتہ پانی کرتہٕ ادراک
زٕ حد بمبوٗر موگرٕ لا او بالی!
پری چھس بو ژٕہ چھوکھ جنسِ انسان
ہمِ سیتی کر نکی جیلہ سازی
کند ہم جنس با ہم جنس پرواز

جواب دادنِ بہرام شاہ با حُسن بانو

ونس بہرامن ای ماہِ دلافروز
یہ بے بنیاد کتھ از مغز خالی
ملایک تم کرن از نو اظہار
چھہ افضل از ہمہ مخلوق عالم
چھہ بیشک اشرف المخلوق انسان
چھہ گومت زاز ابلیس مردود
سو بیشک آسو خاکی نسلِ آدم
ژٕہ پانی ون چھہ کمتر ذات عالی
دلیس تاؤ یہ غیرت چھس سراسان

ونی خاکی دپن کس تی کنوبوز
خدا ین ازل مخلوق ناری
پتہ تس تم خالقس فرمانبردار
ہمہ مخلوق تس کن سجدہ داون
زکر ملائکم پیشِ رحمان
سلیمان نبی از حکمِ یزدان
زیرِ حکم اوس مخلوقِ عالم
آسہٕ دون یا نوانی ہیوٗل ونن ول
ہمہ بوزم بیوفا آسان چھہ انسان
جدائی بد چھہ بعد از آشنائی

ونن چھک نارِ بن ہنر ذات عالی
کرن پیدا چھہ تم ابلیس ساری
بناون احسن تقویم آدم
خلیفہ بر زمین تس ناو تمان
چھہ بیشک حکم بر دیوان مطرود
پری تہٕ دیو جن تس زیرِ فرمان
ژٕہ کر انصاف بالی پوشیدہ مالی
ہنی نن میلہ بوی ون کر چھو مشکل
پتہ تو لاگن کر کی بابے وفائی

جواب دادنِ بہرام شاہ

دپن بہرام چھس ای یار جانی
نوی کم بیوفا آسن چھہ انسان
نصیحت چھو ہنو عاشق تو ای یار

عجب شیرین سخن جادو بیانی
نی کر عاشقن نشہ بیوفائی

اتر چھوہی زمت ای یا جانان
معشوقان چھہ کم کر فرجدائی
ووچھان تازہ تیرن چھس خریدار

اگر مي سر تلک ديهين تهاوي
به دلجوئي كرن معشوق سن ليوي

قسم از ذات بيچون تت لوهاڙي
لوحاضر پاڻ ديهوس ڦن از دل وجان

ڇهوا اندر مذهب عشاق منظور
مه پر سر جهوم پر آهن چانو زمان

بيو زت شادمان گيه ماه تابان
خدا اين در ازل ئي كه مقرر
كنيزن منز كنيزان جهين ليچاني
مگر اول پر تهن جهوم ماجه مالس
جهين همت به چانوئي نه ڏي انور
ڇهو فاسق ور از رحمت هيو مهجور
زه سيتي جهين كراني عهد پيمان

سوال از حسن بانو

ليكن بوزكت اي يار جاني
كرن دِ دباب راضي تي جهه بهتر
هماندم تم كرن خانه مقرر
خدا راضي نكاحي خانه دارن

ون بهرام سي اي شاه شاهان
بو جهين چاكر زه چهوك ميان وسر در
بني مه وصل من جز عقد خالص
كرن تم پاڻ اده شاهانه خاندر
نكاحي بيو آهن جهوم ڊيس نور
زناكاري جهنم پاڻه پرائن
گواه تت پيڻ مهم جهم حضرت سليمان

جواب دادن بهرام شاه

ڊيس بهرام شاهن روز خرم
عذائي ديڊ جهوم ون ڇانو ديدار
به بوزت حسن بانو گيه سنهاشاد
بو جهيس شرمند عيصان مه تن
پٹهم جا تهون رنبه مسحكم
پسن باهم اكس اك مهجو ديدار
روان از نيچا پسن بهرام دلشاد
زعشرت رود سامانه ياقي
گيون باهم جهه ون بانو نه بهرام
شراب نا زجيت تم هر دو مخمور
برزه شب تمن اسوكي مهوي كار
پسن بانو به پيدا بيقراري

مهه پٹ منظور تي دل تهانه بغيم
به جاني ائي تي پرمن جهه منظور
ز رنج وغم دل خوش كر نه آزاد
پٹهم جار جهت تهوي جاي خلوت
دوم تم نال لگن گيه بي غم
پسن پرهمن مست اك زه مفتون
كرن تم مطرب نه ساقين ناد
انك خوانهاي نعمت گونه گونه
فرن از مي صراحي تازه در جام
كران قوال آسي خوش ترانه
بعشرت آئين هر دم گرم بازار
پرزمن بهرام جهس پٹ گيك رنگ

اڈوم پيت مبل نفس گوس بيزار
زه بو شاهي دل خوش كر نه آزاد
ڊيون بهرام سي كن اي دلبر من
ڊويم دم لو بهر ستر عورت
بيكجا ٻيٹهه باهم يار و دلدار
ڊسيون مينل افزون ليل مجنون
پسن حاضر ني مطرب نه ساقي
بلذت خوان جنت خوش نگونه
پسن سر شاد دل خوش تمسرور
پڙان ابيات رنگين خوش تمانه
سفيد بس ورنيخ آيه تياري
زه پيسوي اغوانس زعفران رنگ

دپن چهس حسن بانو تهاوُن کن
یه جنگل آسو تِه سارِ وی بیابان
کران آس سران یت منز ناگه چشمن
لاله ون تس سینه عشقنی نار

زشوق من کرن ازچهرخ بیار
گنڈن یت ناگرادس سُو نیرِ بند سام
ڈن میوِ ی سٹھاتس پیوه مشکل
وُچهوم بدگوهر تله شوره نشر

دپُس بهر امسی ایجانِ جانان
سُو اندر عشق من پاگل عاشق

ونت یی چهوس تی بوزن ددم
دپُن بهر امسی کن تهاوکت یاو
کری ید عشق آسس نه پاره
ژه کرادِه ذاتِ پاکس پان تسلیم

بیان بلاغ دیوس آس پران
کران کت چهسنه بهرام یا اندام
بیر چهسکنه کرن کت دلریش
عدل حکم کرنک کس چهه طاقت
شجاعت هیچگونه کرنه تقصیر
دو یار چهوس یپن رجای خلوت
بیه ید درکار آسی حاضر تهوی سر
ژه یت از دل وجان بو مشتاق
سپین بهرام روز شاد و خورم

سفید دیو سُوی عاشق چهه برمن
بری چشمه لوان آسن لوسرالس
نظر پیه ناگهان دیو سفیدس
یه تیز غمزه من گو سو تهِ خنجر

نغان بلاغ ته انهار و اشجار
ز عشق من بمرز و شب سرمست
دنستام تس تمنا ژ دردل
ژه ماماری لوماری تی یته پان

ژه طرح خاطر جمع تهوه مه گره پریشان
رضا جوئی تمس میانی چهه درکار
ازین اندیشه دردل تهوه مه کنهِ غم
ابی یله دیو فیرت از کوهِ قاف
دپی ون کیاه گرهی تنه زهار چاره
بسوئی باغ اول دراو بهرام

سفید آو تام از قاف لاران
کران تس عذر خواهی لو زاید سنت
پری دیو جن ردم ان پیش
یه کت وِهمت چهوم یا وِدلیر
چهه معلوم خدا کت یت چهه دگیر
قسم هاون تمس از شه سلیمانؑ
نبوت کی منز عذر چهه منه به خنجر
ژه ون کیاه گرهی لو زاره

یه باغ وناگ دِنگِن چهوک ڈیشان
دِسه هرت سیت وانن یت مکالن
بو و بهمن پاهم تامت گو گرفتار
ژن جنگل کرن دلکش یه تعمیر

ز عشق من بدل آسینه آرام
دلی لجنه لوازتامت دردن
دلس منز چهوم کنون پیدگرتن زار
تمن فکرن اندر چهس حالِ حیران

سفید دیو من پوز عاشقی
بروز و شب چهه ٹهٹ گومت گرفتار

یه بوزت حسن بانو گیه ٹهشا شاد
کرس موکت ته وشت زز دت داد
قسم بدِ ژی هادی لن چهوی بیم
دپن بانو یه گرد قصر آرام

زنگارنگ تحفه بهرپاره دلخواه
ونه ی کینسه تسر والهِ پوست
تمن دیون نه چهن اسعید
ولس گیه گومت چهوم ملال
تمن دیون نه یه کرنه نصیحت
ژه ید درکار آسی گوٹھ بند جان
گرهن آزاد چاڈی چهم شفق
بوکر تهس ماه یار دل گرانه
دپن تمن لو زون ایشاد عالم

زه وتو تهم پد گرتن آسانک ننگ
تن تنها زه بالعزن آس فیران
وچهت سوی باغ دلکش گومه دلشاد
همین ست همین ست همین ست
باغ قصر ڈلیت چهس گران خوله
گرهن ز آب چشمه سیر گلشن
ڈلیت گوس باغلو پریشان
تن تا پیخ مفتم تم ستهاشوله
پس از لحظه بکلم آو دهو
زه وتومی گرزه به باغ تورو انه
وچهت سیناون برق کردله
ز عشق او گرم سوی باغ لغمبه
کرم زی ست ونکن عهد و پیمان
به کت کربوزی ایجان جانانه
ون زی نجشم لوگوسی سنت دله
سه کرفرند چهیم از بخت فیروز
سفید گو به بوزت سخت خوشحاله
میان قصر زلیش د لا آرام
وچهن بام حسن بانو گو سهاشته
دا آندم تنم رت باز وی بهرام
پچهوتن دلدار میانوی جانوشوهر
حوالهچهی تهون زانو بزانو
په یادی باغ زرین عمارت

مه باغاه اک پهیش نقش رنگ
به حکم تو تو لمه کو نهته همراه
تامهرمت سیت بیون یاد استاد
وچهت زرین عمارت گو مردان د
هوا ای آیه ردم کو تره زود
دران چشمه تموپر لو کرسی سران
گرهم آمن سی اشاه شاهان
نجاک نیزه به گو سخت بیهوش
ونن بهرام شاس بختا ون گوش
خطا چهیمه آیم پاشامرت
نه نیت ملاتقاه گو چهیس گرفتار
ولی آمینه ده کف دا مکنون
قسهم وم مهر از شاه سلیمان
ولکین لچهیس کرت لوات اقرار
گر ودله ام بین مهوش چهیو شاله
با اقبال نو ابد قصر سی قید
دپن تس یک لچی وتی بدنبال
ونن تس قصه سارهی گیه خوشنود
زدره دوسیج باگل گو سوه آزاد
بکهی بیهه ون باگل اندام
پچهوسنی لیچا توب نیما پچهکی گوله
دپن بهرامسی ایجان جانانا

برای سیر گم آس نیران
تن تنها وچهومه باغ دلخواه
اگر فردوس بروی زمین ست
وچهت شرمندت نش قصر شداد
وچهیم دره صحن چشمه چشم روشن
تمن منز باگی وچهو زن مهردخشان
سفیدن دژ به بوزت کریک پرزو
وچهت بهرام سوی گو حال خاموش
فرس نی لوپا نس د زمانه
زه گرم وات اندر بسن گنج چهی ملامت
مه چهیم درپای تمنز زلف زنجیر
برای او مهرام دم چهیم جگر خون
به گرمت آسهمنه عهد و پیمان
لگنه چاره گنهات گهس لاچار
دپس بهرامسی شاه زه خوشرونه
همائی لبس همایون مرم گرم صید
به بوزت روانه گوسه بهرام
تی دوسیغون انو قدم زود
دپن بانو به تسکن ای خوبرو پیکر
دتن بهرامسی کن دست بازو
محبت تهاون با بهرام لوله
زه اصی گرزه مهربت زم مهربان
تهی دسمو کرلو آرام عشرت

سپن يم هر دو ڏونهن شاد و مسرور
ڪريو خدمت بجا ڏن از دل و جان
وذاڻ پس ڪه زنگ تم خوانِ نعمت
ديئون نوي از بخت فيروز
بيا شعباڏن قصه آتي تراد

برائے فال زن پنج و الم دور
برين نه ڏيو جن تهونگ بجدمت
الين تا زه تازه اڙ ضيافت
بتهي ٿا هن ڪرن تم شادماني

ڏين پرين ته ڏيون گن به فرمان
بخانه گو روانه ٿيو نه رخصت
لباس نو تمن وانت تن جهوهر روز
ڏيون اوس بي ڏعيش و ڪامراني
ڙه ون ڏر شهر فارس ڪيائنت آو

داستان دربيانِ حقيقتِ ملڪِ فارس بعد از بهرام شاه

ونن نئي جا مئي رنگين حڪايت
ميان شهر فارس پيو سو ماتم
سپن تس جمع سا هي اهلِ دربار
بنا ڏڪن جانشين شاهِ بهرام
سولاڻق آس ڪر دربارِ شاهي
حرمخانس اندر گو ابن حتاس
ستم ڙمحله خانه آس سردار
بعصمت پارسا پاڪيزه گوهر
تولد تس سپن فرزند دلبند
وذاڻ تس دمسن بخچي وانن شير
ائن ذر منزلِ هفتم ته فتار
تمس مارني پيٺهي بالمقابل
ذيت هي گدنه برٿ تيز خنجر
ونن تس اي رنگا لسيم وزات
بوچهو سنا پادشاه زاد گستر
ڙڇهان اڙ ڪاخود چهڪن پشيمان

ڪران جهوهي اندين قصه وابت
ابالي گو سو پا منت شاهِ عالي
مشير و شهزه اندرين ڪار
سو فاسق ظالمن هند ردا سردار
ڪرن دمملڪت پا هر سوء شاهي
ستن حرمن اندر اتن سپت جفت
عفيفه آس سي پاڪيزه ڪردار
زلشڪر غيب بله گو شاه بهرام
سپن پيوسه از حڪم خداوند
وزير فاسق وزاني نه بدڪار
به بلشتن آن عفيفه ڙا و بدڪار
ڏيسن ته روزيت اي بدر سحراب
پڪن بدڙ پنهه ٿرادي ٽيت سر
ڪرن ٿيره سرڪشي پا من جهيه ڪرجان
ڏيسنبوسه ڙه ڪرا ايجو بيڪر
داحق نمڪ آخس ڪرت پوڙ

شه بهرام گو غائب هماندم
به فارس تخت ٿالي دوذ خالي
وزير بد سير ناخوب ناڪام
برڙه زو شيب تمتع ڙنگري ڪام
شه بهرام سند ڪرڪرن ياس
سيه ڙوسي ڪرن حال لين مغت
برڙ تابنده چون خورشيد انور
نمي ڙو جهمبايه سي ماهِ گل اندام
گمڙ از گردش گردون دلگير
ڪرت سوهي تيت بدآو دردل
ڪرت سوهي تيت بدآو دردل
ڪوامي تو ڪجا شهزاده بهرام
وزيرت وچهه تندي ڏاديت
ڙه مانن جهوهي ضروري ميانو فرمان
ڏيسن ته توره اي ابليس ناڏان
يه چهڪا توڙي بدخوي مغرور

زناني تند خو ٻيڙو ڇهوڪ شرابي
هٽن ٽيل شير شرمنده ڏين ڏيئي دائم
پيهي جهوم فرزند اشاهد تاج و تخت
ڏين تس اي نن بدبخت و سرمست
ز قحط نان زه ٻيري جانبڪ آن
ڏکيس تمه تونه اي بدبخت نادان
يمنتر بآز مزاق لمه زق سوزان
پيه ٻوزت گو ندي رس سخت خاره
سين نن پاره پاره آتش جگر خون
پون جهوم مشو سينه آتش
ٻهقش ليس نه فعلس خوف ڇهو بيزار
زمانه آيه بدهي وهي گردان
تلت محنت مضرت گزره سي رام
کڏن گرزه زحرم ان پار زلان
حصير و سکا گر زمين جاي بستر
بخشش هراي سر هنگان مغرور
سخواي واتا وک دا بهنم
تهوک بيچاره کيس سو در بند
سه شاگرد زه جابر نديں باب
بڌ ميمر آس سي درناز و نعمت
سين تس اخوانس زعفران رنگ
ڏين پار زه وين عفو مه کرم
ز فضل خود کرم گلزار نا اس

حرمخانس کرت آغوش خرابي
کرن ڇهوک پادشاهي از حماقت
پيه ٻوزت تس و زيرس پيده گو خوف
ڇهو جانو پيه زق جانو پيه دردست
اگر مي خوش گرهم ز تيغ پاره
ڏون ڇهوک لاف ڇهو ڏڏا کل صس شيطان
ڇهو سانوي جانا ڏن دردست دا دا
فضيحت کهت سين لمه سوادا
خجل شرمنده گرمنت دا دو دياد
يمن ڏين جبه بستر ان کمرگهش
کرن کهشن بگناه و کنس تيمس
سه بارن کر ڇهو قول و فعل مردان
مشير و بيام وتو نمس مشو زجان
بمعه فرزندن گرزه سوي زندان
هوآس نه گرنه ضوان نشادم
زجنت گر کهه بيرون جنتخ حور
وبنک باهير ندان جو حکم شاهي
اڏيت جهرژه جهه ز آغوش فرزند
تيجهي ٻاڏ آس سي ٿيان حواله
ڏين دو سختي برداشت گرن محنت
سٺها تا ايک وبيره آسي سي اٿت
ازين سختي مه وين آزاد کرم
خجل شرمنده گيمر جهس گرفتار

خدا ٻوزن اين وين شاه بهرام
کجا شاهي کجا جاني لياقت
ڏين تمسند ملن نن آيه تس توف
گنهم يد خوش کري تنگي زمان
کري فرزنده هرت ڏين يا زباده
وما من دابة في الارض رزن ذا
زه کسو ڇهک زيرين اي ابرهنز
ڏرس سينه از نيجا دا و بيرقن
مشيرن ڏو بستن بادين په اياد
تهو ديو هلس هيج ڏين بهوده گفتار
ازين نکته ڇهه غرش عظيمس
گرفتار گزره قيد نهان چند ايام
بسر منگان ڏتن تا مرت به فرمان
حريرين و نسامت تهون بسر
گرهس ڏن و شکر ٽب اک آب درجام
تمسونه نجيرين کره کهه محکم
ترحم کمکسيرس ياالهي
بيک نان جوين و شربت آب
مقيدس آس پانچ ساله
ازين سختي شبي سي آيه دلتنگ
کرن تمه ذات پاکس کن مناجات
بغفلت ڏو مه گو ٻوه گوم اياس
زه کرم مغفرت ڇهوي نا وعقا له

ته ڪرم سُتر مسڪين ۽ عيدا اهين
ڳدا ڳاهي ڪرين تون اهل ڪرم ننگ
ٻڌاءِ ڄيڀان گهر ڄيڻ ٿيو بي تاب
ويو ازجنگ ظالم دم رهائي
وڻان ٿي آس چشم ۽ اشڪ هاڻان
دعائي مضطران ٻُڌن ڇڙهائي
ٻه قصه ٻُڌو ته ٿيا ون شاه بهرام

ته رحم ڪرنه ون مهه نابه ڪاهين
ته ون مسڪين تُنه حبت ڏو ڪهه
خداوندا ته آنتن ميانو ڇمايب
ٻواندا عاجزي آيس ڀشها تنگ
تهنه ٿيه بٽ ماران زه پهارن
خداوندا ته جهو ڪي جواد عالم

ڪريم وامنس فرزم جنگ
فضل ڪيو دمه فين ذون وڪرم
الهي بدڇيه جاني پادشاهي
رهائي دم مهه ون چون لعل ازجنگ
ڪرن اندر دعا ٿر بيقراري
ڪرن شعان نيو دخويش هيغم
ان ون موسڪلام مهه ازين دم

بيان خواب ڏٺڻ بهرام حقيقت خانه ۽ رخصت گرفتن از ديو سفيد

ونان ازوي باغ تو ڇهو بهرام
ڇهو فيان خواب اندر خواجمت
پين مضطر ڪرن تم بيقراري
ته ڪنهه ٻٽ گهو بيحبر آرام
وڻن بهرام چيڻ لڳو گوس بيتاب
آغوش تُس فرزند دلبند
ڇهيٽ ٽهو حال انهم بيقراري
پيمي همراه گسن زت ٻُڌ الگير
ته ٿنيو شهر ٿو در خاطر مهر غم
سفيده آواز بهر ملاقات
ڪرين بهرام شاهن عرض خدمت
ٻه فارس وڃان ٿو شاد خرم
تهو ٽڪرٽ نيٽ ريئن بازين
دو سپا نازنين ويا ذرقت

ڪران هت حسن ٻاتو عيش وآرام
ٻوقت نيم شب آشفته بيمار
ڪنن ٻاتو يه گوسوي آه و زاري
وڇٽ احوال ٻوي حسن پريشان
ڇهم حال خانه گوس ٿر خواب
ڏوان نازدين ٻاڪل ناشاد
از آنزو مهه ڪمهه گريه زاري
ته ڪردو پس عرض خدمت
سيحتو آيه و اتناوي ازو دلدم
وڻن بهرام ته جهس رانڪوي خواب
ٻه فارس واتنادم ته رخصت
اين تم ديو چوزه سخت پرزور
گرڇهن تم تن تماش ظرفته العين
ڪرن جولان تم بازين زين

شبي خفته سو و ديئن عمارت
پيئن از خواب ترادين ناله زار
ٿيزمن ڇهس حسن ٻواڻي ڪل اندام
ته ڪيا آسوڪ ميان خواب ڦيان
ڪهم اڦهم ڦش و ڇهم اهيٿ زدينه
وڇهم آڪهرت سوڙو دوي شهر ٻرباد
ڏين ٻوبا ٻيه فيرت ڪيهه تا خير
ولس آحوال سا دمي پس رخصت
ڪرين تا صبحدم باهم حڪايت
ٻوزت گو سفيد سخت بيتاب
ولس ديو سفيدت ڪنه مهر غم
ديو ڪي نم اسپ لاگو خوش ٻليو ودو
ڪرو دو ديو ڳي دردم مهنو دا
سوار ته تم ڪهڪ باجاه و تمڪين

زَ سَر دِیُت یوسفن گنڈنہ اکھ موٗی
گنڈ ہی دٲم یوٗت پِیہ بہر خدمت
یوہُمس برگرٔم تہٕ بہر خدمت
گوروم دُردم ہوائی تراؤ پرواز
یوقت شام فارس واتناؤک
بنہ بر برقتہ تہاوُن ماہِ انوار
پتہ بعد شام یم شہرس اندر ٲسی
سو خوش تعمیر برم بالاہی بازار
چھِہ ہمہ اِمہ سَنز تامت شاہت
پہمہ منٔ بہرام سرٲلِس چھِہ خلوت
زٕ دٕن سوداگرن اکھ چھُہ آزاد
شہس سالِس دِین آس ناو بہرام
حسین ناز نیناہ آسو خوشرُو
بہانٔ ٲسہ چھُو مارِن ہرکانہ مشکل
کٕہن یادِتھ منٔ کہتس شہزادہ بیکار
فرزندون سپن ملکس شاہی
دغا ئی کرنہ آغنس کرکرن پاس
ستم ہرگز تمس کرآیہ ز دٲم
پمعہ فرزند چھی ٲزالن حوالہ
دِلتاہ ہرگز من پچھ اکہ ہمس کہوں
ہتہن سر وانسی یس کرنہ خصمت
پتہن موکلاو پچھ کرائی اوّل
کرکے آرام راتس بار بار

دِیُت بہر امسی کُن ای نکوئی
پموٹھ لشکر یمی بہر امداد
دیت ہی گل گنڈت ہتو کھٲ خصمت
ینتھی پائے تزٕ دُرِدم یت کرکو
ہنا بیرن ہموناز شہر تراوک
ہمن دیوت ٹیتی تمم کرنہ خصمت
بیک خانہ مقرر کر یمو جائی
دیت تس خانہ دارس باپرزٕنا
کرن پوٗرا ز دل وجان خدمت
ہمہ نِشم کس کہن تیہ پادشاہی
ہمہ بہو ہیم اندیشہ باوم حالئ
سو پچانہ مسکلہ ہیر خندہ طور
زہ تہ تس کُر تفاوت یکسر ہو
وچھِن اسپانہ ناگہ سپن پیدا
وتہھتہ گو سوہی ٲٹی برق کرنہ
دزٕ بر تند خوپس موٗٹھ یم بخشس
اژت دِجلہ خانس لس کرن دس
تمس دیو یوسفن سر یہ یاد
غذا چھوس قرص جو اکھ آب پیالہ
یہ کت یونت پیٹھ بہر دلگیر!!
دِن چھس سن بانو یچا خلوت
شہن دِیتس کر یوآرام راتس

بہ نارس ووُن تِ ضرورت
یوچانِ دشمنن کرخانہ برباد
کہتیم داری سپن یٹہ بصد ناز
تمہ کونہ جایہ ہرگز کرنہ ٹھہراو
لباس تاجرانہ کرنہ داتہ
پسی شہر جلدی یتر تمہ ووت
سو عالیشان مکانہ یتمہ طرحدار
کرن خدمت ہتز از دل وجان
پتہ بعد خوردو نوش خوان نعمت
سو عجب دِل چھاو یا ظلم چھو وأی
دِیتِس سر وانی ای نیک فرجام
کہمو ن غایب تسند پیو شوق لیاہ
تسکہ اتس دراو سو روزی بجنگل
لدن زینہ نیناہ بادرفتار
تمس وٲتِن ٹہ کونہ دربار شاہی
زنانی تہ شرانی یتر چھو ہیند تخت
ستن حرمن اندر یم تشش ترازم
تمسنٔ مرنت چھو از بہرام فرزند
سہ زن اندر چھس تم جنیخ جوڑ
سکہ ٲنس شاف گو آمہ کس تیر
وچھت سی خوابتن ماگہ مہ دل
وچھو فرد خوشی کہ اسیہ فقالس
یوقتِ صبح گی از خواب بیدار

زو یاری گیر ترا و جای با هوش
اسند عشقن جگر زالوام ته زنار
دپن بانو یه کن ای لاله رخسار
شهنشه چهوی ته در بازر لاران
کباب گوس فندن سیت کره نو
کمان تیر بنت گوس هی جنگل
نه پان تهو یا زس منز شو لبسار
سه زه از جای نهند بهر تماشا
برودی ژه زجات طاق ترو اوں
زنر تا پا تمس عشقن گنڈن نار
تهون پوشیده ون خورشید رخسار
درین خانه کدمس این پریزاد
دپس بهر ونی ای ماه تابان
چهه تمسی سیت این خورشید پیکر
وزیرن ون سوی سالار لشکر
خبر دا تهو وزو ماه رو پوش
بحکم اسپن دردم روانه
شه این شهر ژی پت گو گرفتار
دپس یا نویه فیرت چهس نو اهان
چهه تمسی گو نز مه درست شوهر
سپه سالار ژی تیج سنگ خاره
چهت شادمان گیه لیساد بی غم
دریچه کن بیکدم درایه طیران

خبر دا تهو وزه ماه رو پوش
به حکم اسپن دردم روانه
شه این شهر ژی پت گو گرفتار
دپس یا نویه فیرت چهس نو اهان
تمس یا نویه الاو کره دا آهو
تهون درخانه پتکن ماه گلفام
وزیر پیر ون دا دربازار
مکانس منز بهت منز ماه رخسار
سیه و سانه جلوه داره یا اون
سین شتشده دیت تمس عام
چهو کره ون سو عالم گو گرفتار
زه کس واتی بر دی تهه پیهان
مه نش تم رات واتی شامن
یوت صبح از خانه سیا درا و
بر دی ژه درین تانه زه اندر
اهیون دیش بن خورشید رخسار
سینه سیت کنجه کهتو بنجانه
دزگی کره ته تهون زو دلاارن
گرهس واتن یوپش شاه شاهان
خبر کنجه چهنه کنیه گومت سوار ون
کرد ضدوقتی تم پاره پاره
برلاگو لباس اصل با ناز

اهیون دیش بن خوبند رخسار
سینه سیت کنجه کهتو بنجانه
دزگی کره ون تهه دولاارن
گرهس واتن یه پیش شاه شاهان
شه بهرام بهر گو رو هانکل
نسکارس دراو طبجی شاه بهرام
کنن یا نویه گو سوی شور و غوغا
یکن تت آس نیکن راه بازار
چهن طاق سی بیند رخسار
زن تم طاق اندر زاویه گلفام
وزیرن خانه دس داونی ناد
پری چها چهو یا ماه تابان
چهه سو داگر جوانا خوب منظر
ونسامنت سو فیرت یو کراه
زو یاری گیر ترا و جای با هوش
اسند عشقن مه کهر زالوم ازنار
دپن بانو یه کن ای لاله رخسار
شهنشه چهوی ته دربازر لاران
لیکن چهه مه دهندق زیور
مه تمهر چهی یار چهیم تی ته نزبوز
لباس خود چهن با نویه دردم
سپن گو تر تلن تمه تیز بروانه
سپه سالار دیت گوته حیران

تنهن پاري گهير تراوو جاءِ با هوش
اسند عشق جگر ز الوم مرد دانا
ڏين پانو ته پس ڪن اي لاله رخسار
ته ڪو ترنج هوائي تيز لاران
ته ڪري ون هوش وڃائي تو ته شاه بهرام
ته گهرجن خبر سڀ ڪڍ ڪا حماقت
ڪرت در مجلسخانه ترڪ بازي
ونت پانهنجي پره آسمانه اوان
جهين توما لڪن از شر اسرار
بسوهي خانه خود دراي چون باد
وزيرن حڪم ڏنو تو خوش ٿين نيرو
لبيون يت جاء وڪ ماريو ون
نسرناپا ونت جهين قصه سڀ ڏيون
ٻنا ڪت تي ڏين انعام بسيار
فراق پار جانان تنس سين اشتياق
اجهه ڪن تس سين تر اشڪ جاري
ته نم تي وڃي ڏين تهات تڪ گوش
مه تمنند جهيم سهڻا ڊدل محبت
جهين از جان دل تمنن طلبگار
گرهن ردم ان تم پانه قاضي
جهيانو هي ته اندر پرستان

خبر داپهتو روز و ماه نه پوش
بحڪم اوسين هج ردم روانه
ته انهي شهر ٿي پت گو گرفتار
وزيرن ڪن ڏيان تمه ڏنه آواز
لڏي بر دارزندي پوسٽ والي
مقابل تنس ڪرجهي هج طاقت
به تم پهچي پو زمت اي نفس شيطان
پين معلوم جهو ڪڻ خاڪ ويران
ازان پس ناڏت تمه تيو سرڊان
سين ڊشاه بهرامن طرف ڊار
لفائين ڪو جيڏ بازار نيرو
سڀ شان ٽوره ٽوره ڪو جنگل
ته بوزت گهرا ڪنڊ پريشان
وزير سند خوف ڪري تش دليل
تڙت ته دل جان آشتياق
ڏيس سڀ انهي اي شاه عالم
ته ڪر ڏيائي ان پيڏه ڪر هوش
ته تس سنڊن جهه ڪرمت عهد پيمان
رضاي تي ادي پس جهيم مرد ڪار
ڪرن تم پانه وان ته عهد موته
تمس ڏي ته پيري ر زمه فرمان

انهون ردنش جن ماه رخسار
سڀ هيت سيت ڪنهه ڪهتو نجانه
در نگي ڪر يه ڏن تهوز و دلاران
ته جهوڪ بدبخت فاسق بد انجام
نشر تو پا ته دو رفيقيان ڪالي
زناني برڪت لوزت ته بازي
ڏجهڪن ني ڏن ڪنهه پاٽهن ڪڏي جان
توجهين بهرام شاهس اڪ پرستار
وٽس سڀ وانسي نش زبهان
وزير جيڏ سو پين خوار
بهر خانه توهي بهرام ته پاريون
جهين بهرام ماڊن هر ته مانگل
انس پس سڀ ٽت مالڪ ڪار
ڏوت پانو يه ٻلند تس پيو مشڪل
بدل پيدا پسن تس بيقراري
ته پت اڏ عشق آن هوش بحڪم
ڏيت هي ڪر ته شاهس عرض خدمت
گواه تت پٽ مهتر کهومنت جهيم سليمان
امن مت ڏجهين تم تام راضي!
ته ڪت بهتر جهه نزديڪ خردمند
جهه شهر سڀ ته شهر سي نام!

منزل باغ جنت جائي آرام

سو خوش تعمیر وسعت پو موجود
بنای سبز کرتھم دار پرستان
عجب شہراہ چھیکی باغ زینت
تھند شوقن مہ کرتھم سینہ غربال
زِہ ای سرژان یہ کت نیش بہرام
زہ غفلت نیہ کھالت کرنہ دل دور
یہ کرو شغل چھوی تنا ونہ محکم
زہ ہمت کرانش تھویت استاد
چھیس پران مہ کرتا خیر تتھ وت
عزیزان مہ کرہ ہرگز جدائی
دِنن بہرامس ییزن پھوی راز
ونن یس والی کن شاہ بہرام
سماتس یام زالن واتو تمام
سفیدہ کو بمعہ لشکر بموذا
دپن بہرام شاہن کن تھاؤ
بہت تخت شاہی پہم منحار
ولیکن دوستن میانن کرو پہ
لباس پادشاہی کرنہ بر سر
سوار کہتو شہ بہرام خرم
سکران ہم دلو شاہی شادیانہ
بہ فارس گو سو دوزن دوزِ محشر
وپاد اس عمل سوی کر گہھ مارہ

چھو پیغمبر سلیمان این دواہ
نمرود تہ نیرِ حد پتہ چھو دِرکار
ستھا دلکش تہ خرم باغ جنت
ونتا ہمت لوبت آسس گرفتار
دیم معافی مہ ونن حب الوطن آم
بسوی شہزادن جلدی قدم راہ
زہ ہمت کردل تھاوِ بیغم
بہرسا ریکہ ہمت بستہ گرزو
ونن کردا بہرمی ستین ملاقات
میان عاشقی ثابت قدم اوز
وفتاہی تراو تمہ باز یہ پروانہ
زہ آتش زال خرد دم بے ملامت
چھو ون موی نارس شاہ بہرام
کرن بہرام شاہس عرض منت
ونی بہرامہ یتھی تمہ زِہ یاد تھاو
کھھوک اس چھانِ دشمن حملہ یکبار
وپوس دیو سفیدن بیٹر ہمراہ
مرصع تاج شاہی دتو نہ بر سر
بیس ایس سوار کہتو سیر وان
بسوی شہر ژوم گی روانہ
وزیر بلکہ سیر لوزنہ سپٹن خواہ

پری تہ دیو جن تس زیر فرمان
جیرت لعل و گوہر تتہ رو دِلوا
مہ دِ دونہ پایہ چھنس گو ستھا کال
مہ ونن حب الوطن آمت لبہار
دپس دعا عاشقی پدی چھوک پوار
میان عاشقان زی نہ زہ نام تھاو
زغمہائی ما نہ تھاوِ دل شاد
اگر تھاوے لوو گلدستہ گرزو
زہ کرہ فہری مہ ستین آشنائی
زگیش دل زہ ون بیان لوی سخن لوند
یہ کت لوزت بتاہم زو نہ آرام
وزیرس ون پتو انیدم عدالت
زمینس زلزلہ یس گو بیکبار
چھیس حاضر زہ ون کی چھوی حاجت
وزیرن بذیرن دتو مہ آزار
دلیکن شاہن کرنہ لوہ دشمن ولس
تھوت پہ تخت شاہی آن شہنشاہ
انگ اسپیان زرین سار دردم
چھیپہ دی دیو پنتدن دغر لوان
تلوی لوو زو باری شو تیز
بیکدم سوی کری دیو گرفتار
کرس دیو سفیدن پارہ پارہ

تسند شہزادہ تہمند طرف ڈنا
نمی ناجی چھا از دیوان خوبخواہ
ڈوباره ڈون به تائید الٰهی
بر دربار آئی ساری جملہ ارکان
ھم کیسہ آئن در زندان سہ مخزون
ڈوباره ویٹھی بر مسند ناز
زهی من تخت شاہ اٿئی محنت
کرائی پوسہ ہمتن آسوی سی بہرام
ڈین دیون کھید کی ھیہ نابکاره
رعایا جملہ ساری شادمان مسرور
بدل لتن عشق بانو باد دیو تمام
سین عشقتہ تہ عقلی پیک قلم ول
خدایت چھی ٿو ده ڈاڙ شہزادی
زه کرمت ۾ علاوه چھو کت پھک فره
کدورت دور کرم دانہ ون ہنر
چھو جو بنڈ ٹان دامان دولت
ڈین جھس عقل ڈن شاہی مسرت
پر نا غافل گھر من دیوانہ مجنون
کجا سنز و کجا باشد پریشان
عطا شاہی زه چھی آرام کم عشق
بہ شاہی تراو فقر ک جامہ پیراٿ
کرت ون بیوفائی از کھالت
سبا عشق ہر سو آئی در جنگ

گھی ڈیو وسین دردم نگونسار
مخالف آئن تم زایہ در خاک
شہ بہرام کھنو بر تخت شاہی
کرن گوہر شاہی ہتن تبارک
بہ تائید الٰہی زایہ ہر زمن
کرن بہرام شاہ من عذر خواہی
زه کرمن بعد ڈن آرام راحت
شہ زنہ بمہ آسہ زانی نہ یکبار
نمن ڈیو ڈنکہ سہنت کہ کھیباره
ڈوہن کنیز ف کرن تنہ شادی
ہماندم راڈتن راحت نہ آرام
ڈین جھس عقل ڈن عشق تمراو
زه کرا آرام کت پٹ ملک خواہی
بہ کرمت عذ چھوی نہ کر فانی
اہی مطلب یکفن زه پت فیز
ازین شاہی تم ودی گرزه ہیزار
غنیمت زان دم ن عشق مشراو
زه زمن ڈن عشق نرم ودو زکسند
بہ گرزه ون دیدا ترحال حیران
ڈیس عشقن زه اہی تان ڈن غافل
میان عاشقاون نیند نہ سونا ڈ
ڈنت ہی عشقہ تارن گنڈن نار

سین دلش ڈ بہرام من طرف ڈرار
سین شہر از خس و خاشاک ون پاک
رعیت آئی ساری تہنیت خوان
ڈن ساری مبارک صد مبارک
کڈرک از جیلخانہ سوی باعزاز
بہ محنت آئن تقدیر الٰہی
ڈٹن ڈیر سو فرزند دلارام
کجک ہیر شرن نمی نا پاک مرزار
کرت تنہ انتظام سلطنت پوکو
ڈوان آسود اعشق کمرانی
اندرکن ڈکھ تحیر پھو سو یا ہکل و
بہت کم پادشاہی گنج بختم زار
ڈین جھوسن عشق چھوی محبوب ڈاڈن
زه کرا آئنہ جانس صفائی
چھو غفلت در طلب شن بعن زلت
چھو شاہی عاشقن نشہ وصل دیدار
بہ عشقن ڈاڈل زاڈ ون کڈ زه ہیرون
چھو کر دیوانگی کار خرد مند
زه لک محنت نہ سختی کیا اہی ایش
زه جز محنت نی کر وصل حاصل
گرہان پیدا زه چھنا کنھ خجالت
سین از عقل خود بالکل ہیزار
سین لتن عقلہ تمنشرہ تافتہ رنگ

گرِ زندہ سپن سوی عقل دران
بہ خاطر یادِ پیوتس یار دلدار
کرن تم جمع ارکانِ ریاست
سپن ساری تہ بوزِت ژمہ پریشان
ز بعد مدت از بخت بیدار
مہ کر دیوانگی تہ ہوش درکار
انون فرزند تہ ہونس تاج برسر
بہ کٔت بوزِت سپن مندن شم
نہ چھی کیثر نواری تجمہ ژہ نیت
ون گہتا منت ژ جایم بیقراری
کران بہرام چھس از حد الاہا
نہ مطلب می زندہ دوبارہ
ون دیو سفیدس نم مہ ہمراہ
ز دل اندیشہ و غم غصہ کاسیم
تُلت دیو سفیدن نیون ہمراہ
سپن لتس ثریر گو بار و روشن
کرن نالہ اشالِ رہ مندران
زسوز سینہ چشمو آسو ریوان
جو باران بہاران اشک ریزان

تہ ہو تس ملکِ دل ون زیر فرمان
سپن تس عشق غالب عقل مغلوب
وزیرن راتہ ارباب فراست
نمہ دیو مِلس شہہ ہا نہ کٔت چھپہ کرِ جان
سپن کہتام عاملِ صبل چانہ دیدار
لوکرس عشقہ ژہ درِ سخت مارہ
شفا ہن ون سوی مقررہ
ون بہرامسی ای دلبرِ من
گرِ ہک گنتو ون بہ چھاشر طمرت
دوبارہ نارہ ہجران کر تو ژالی
ژہ یاسا تہ ہو مہ در دل نہ ہراسا
تہ ہون برتخت مالک پور چانی
بہ باغ تو مہ تہ ہام ای شہنشاہ
دوان ارکانِ دولت آس ساری
تہ ہون دیز باغ تو آن ماہ دلخواہ
دوان باہ عشقہ ناگس ون یاری
سو گلشن گو تمسن بے یار زندان
ز مژگان اشک ریزان ژہ غمناک

سو انبس عیش و طرب گو ست بردار
تمسِ یاتس پت آو دروی محبوب
ونن ساروی تمن اسرار پنہان
بنز و عاقلان این تن شایان
دوبارہ ون جدائی چان دشوار
مہ دلبر ژہ ہا نس چھو منہ چارہ
ون آسی حرم ز ہٹ بہر بہرام
گرِ ہک گنتو زا چھم مہ ارہ ہن ہن
بزندان پنجبالہ تجمہ خواری
پنہ لاری ننہ لوپان ماری
مہر اندیشہ ما کاں نتہ او سارہ
مہ اندیشہ غم کنہ مہ بیانوی
تتوی مِہ تم پتیت مہ یار آسم
ہیئون خصت تمن آسوک بہ زاری
دون ون آسو رِس یاسوی بگلشن
لبن نہ گنجہ کرن ژہ بیقراری
زہجر گل چھو بلبل نالہ دیوان
زدست غم دبفرق سرِ لدن خاک
زسوز سینہ سوی آسوی غزلخوان

غزل خواندن شاہ بہرام

داوہ لوگنس دلبرن لو یون ظالم یار چھا
ہا ونم لحن زیبا از فلک چون آفتاب

باوہ کس حال دون کو نہ ہجرم اسرا دچھا
ماہِ نو چھا ادبون چھالالہ چھا گنا ریچھا

تراوِنم وَسنہ آتش باوِنم اسرارِ دل
خستہ جگر بستہ کرِتم بتاوِ زلفِ خود
از کمانِ ابروی نازک پارہ کم خو!
وُن دمی لس دلبرن عشوہ گرس اند پہان
آدنک دلبر گرِتہ مرا ز قفس پروازِ گوم

تھاوِنم اقرارِ دل کرِکھ سنت پہانکا چھا
دامِ چھا زولانہ زنجیر چھا شہمار چھا
خنجرِ خونریز چھا شمشیر چھا تلوار چھا
دار بند چھا جگر چھا دلبرا نوار چھا!
وعدہ دِتونم دلبرن تہ بالہ زبان صادق الکفا چھا

بہ ژِ شب تھِکی پاٹھن بیزاری
بجلوت خوشدِل لوان بخلوت

گرِان اسوا اشکباری بیقراری
تہ بہرام عشن منزِ فی الحال

پریمح یو حسن آتش بخدمت
یا شعبان ژہ دِن بازنہ بند حال

داستان رشیان یِدن حسن بانو در ملکِ خود یعنی پرستان

دِہان رایہی نہ فارس درایہ طیران
بہ رُز دوشب فانی گبہ دوانی
اکس اکس یُس لوان چھو کلول
برن مسکین کرن خالی خزانہ
پدماد ترِستند ژِر آسو محزون
دلِ ئیران بمِن گو باز معمور
بروز و شب بمِن آسی اندوہ
وتن بازو جہ خودای دلآرام
لوان چھیم تاجدارِ پرستان
جواباہ وُن ہمہ کس اکھ منظور
بوقتِ صبح نرگس دایہ دلشاد
گرِان چھین چانہ بابت خوشنگار
بہ چھ ماڈ شاہا عالم دَرِ پرستان

سہ کوترو اژاند بیز لاران
گِیس خوش موج یا منت دِیچھ تہ کو
سین خوشنود باکل تمندی مول
وِنسہ دیہ اسمی یس حملہ محرام
بروز وشب بہرا دِ جگر خون
گرِن بانو سحانہ کو دارام
دِسِن سِتی نیرکن سوی دان تہ بود
بیا نچی چھم لوان ہر رام تہ وباری
بہ عالم تم گژن یا حشمت و شان
ژہ کرون مشورت تس سیت درکار
انن داپشن بانو دو السرناد
بچھو منت قاصدِ شرخ تہ شہپال

بہ غانہ وا اژ باصد شادمانی
ڈِن در کمس دلشاد منز نہ
بیانِ سبزلا لگک شادیانہ
وچھتھ تہ حسن بانو ژہ بیغم
سین آزاد ز نجم لنج گودن
ولی دل ژتن چھو شاہ بہرام
شیتم شاہ سین وقت آرام
گرِن ازبہر ختن خوش لگاری
ژہ کر باحسن بانو مشورت پور
بو تھو منسی کس اکھ وعدہ اقرار
بیا نچی چھی لوان یس ژ وباری
بہ منز بند ازوی قاصد یاتال
جو لیش چھو تہ دیزان بہ جانان

ته وڃن وڃن ڪس ڪمت ته آ منظور
پسن سڀ ازخجالت آب بالڪل
فقط بادام چشمو آئين ترا ونن
ته ٿو وڃن چشم اشڪ مي ترا ته
جڏهن ڪيا وني نند بانو ته خاص
سڀها عالي نسب والا نزاده
عجب تن حسن دلڪش آفت جان
بصورت دد پرستان تن ته ثاني
تمسن ستوي نيم ڪر جهوم ته درگاه
وڃن امنڊ ڪلس نرت لائين سنگ
ته ناموس پدر ته خاڪ تهاوڙ
گيگ ته سي بد ته تيز اثر خيره
زبد نحيتي ته آئي ايت افلاس
ڪمينه آدمي نه دس ڪرت نا و
جهو حمله نا پن سر ذا شيطان
امانت هٿ ياني لا يزالن
ظلوماً ته جهولا تن سو بر ديش
جهو جنسي نه باهم جنس ميلان
ته جهڪ ننلفس ته ان جهڪ بلڪاله
مه جهوم دد دل تن ته واره محبت
نه شهريان به لوزت دل قراره
دوباره ڪرائي اده لوا نيرت
ڏين نرگس تمتس اي شاه عالم

وني بالس ڪري اقرار تس پور
جوا باره ڪر وڃن جهس ڪنهن ته تادير
سه اصلي ڪيفيت ڪرا جنه وڃن
ڏين جهس حسن با زمرج ته هو باد
مه تس ستن ونڪ تمام پاڪ اخلاص
مه ته تس نه توائي عهد و پيمان
مه ته ٿاندان والنه ون اندد پرستان
ته بابس نه ات پٽ ونده خوبستان
پوتس پٽ از دل جان جهس خم بداله
ڏيا جهس مونح فيرتا ته جهالت
پريجانه تمامي منڊ جهاوت
جهنه اس ناري ڪمينه آدمي خاڪ
تهرت با آدمي خاڪي ته اخلاص
ڪران جهڪ نه رين تعريف بجيد
جهو لساڻ ون امنڊا احسان
بد ڏه مخلوقي تن ڪرڪهه اڪاله
مه ون هرگز ڪمينه ئوس ڪر هوس
جهو جنسن جنسڪوي باهم نه الفت
وني نالس ڏهي ته سر ته بيزاره
تمس ستوهي ڏيم ڪر جهوم درگاه
بهونم نرگس ون بت ڪيا جهو چاره
ڏين انديشه سنس پريشان

به ڪت لوزت ڏيون بانو تغافل
ون جهس منح فيرتا ته ڪرت تير
ون جهس منح نرگس ڏيان نام
به ڪرمت منعظم جهوم با آدمي زاد
سوا اندا شهر فارس شهزاده ون
گواه تت پٽ مه جها حضرت سليمان
وني ڪيا تس جهنه حرچ مهرباني
ڪري تس سيت ڏن معقد ته بند
به ڪت لوزت نه نرگس ڪمه شفقت تنگ
گمر جهڪ بجيا جهينا خجالت
ڪجانا ري ڪجا آن خاڪ تيره
به گوپڪ تن تهون خاڪ و افلاڪ
ڏين حسن تومنح ڪن تها و
مه قيش غاري جهه ساري بند نرتد
زمينن آسمانن ته جبالن
ضعيف انساني بدخوتلن باله
ڏيان جهس منح فيرت جهڪ دا نان
بغير جنس با جنسس جهو آفت
وڃن تو به فيرت پس نهي ڪن
ته تين خوش جهوي نه ڪرونمي اسراله
جهس ڪهه زان ڪرهي ون به نيرت
ته وڃن ون شنده اماه تابان
ڪرنن نجير ذدرياهي محڪم

کمرت زنجیر پائین وزه ناشاد
تهوک پائو نه پیش پائی زنجیر
بائین تدبیر گئی تم شاد و خورسند
برز و شب چهه اندر یاد بهرام
زه رستوی کرمهیه هم آرام جائین
واتنه چانه زلهم بیقراری
پوناگس نز برا ان چهکس نه مال
ورن نیرماه کنعان کر به بازار
لبها آتش نوش لب شیرن جهیس
ون کرسنا ونه یکتا شس پیغام
دذن از عشق جهس چون شمع
پیم بملوا کرون پورلا ران
باشتابان به گل زن بسته دردام

دین لئی وئی باغ تو جهو بهرام
همتن باتی نه مند درم دکس غم
ندا ئیس خرشید پاچو مهتاب
چهین سی حسن زماه گلفام
کران آرام جهیک چها ان گلزار
زه وئلی پریشان جهم سی آتش
نمت هی توز وزمل زن سین غضب
سوزین تان زه لگس تو سین شوق
بدل پیدا گئیس تر شرساری

زدل امشر فته عشق آدمی زاد
میان باغ اندر قصر رنگین
تهوک تهنا زن اندر قفس بند
ولیجانانه بعشقن کرسه شیدا
پو جهس بران ته ورن منز قید
لوکرفرشند جو لیلا کرخون
وم کس نه گرائس میانو احوال
لیندانه تنجانه بیان بکمال
گیس کن بندجهس منز قید خانس
پوچهس غم از عشق یار شیدا
دیم کرگت نه تیم آن لئی پانیو
حسن بانو جهه بران بزندان

داستان

ازین اندیشه آتش چشمه پرنم
برو نا بند گو باتی زوزمل
کرن تنوی سنها باشاه بهرام
مهی چها عاشقی نز دخیر دمند
گران آرام تهوکن لئی نه شاباش
وچهیت گو مضطرب بهرام بیدار
سین بهمنر تشنیع معشوق
جگر پاره تمس از طعنه یار

دو بلو بازو کرک باهم نه تدبیر
وکهیان لکهائی تس مهره سنگین
سه گل زن زالیخ دردام ناکام
گرته یک ناگهانی ون زه پیدا
زدید جهس گران پوشکباری
وتم گس جای مجزون پیش چهنو
زلیخا جهس منز مصر خریدار
هوسن تاج الملوکو جهیم با کل
پوجهین لیلی بن العرب در کرام حمام
گزه همنا ومق دلدار پیدا
پیرزل نه بهاس منز پوپران
ون کر بهرام وائم دپرستان
به شیحهه کن ون بگوش شهبرام

شنبی دا قصر شیرین شوخ بارام
نند یاهت بیس بانمت وجهین خوب
نگار بیلع و برزن پهیم جنسول
پوگیر شید دلا زندان گرفتار
مجر دپهوک بهت معشوق ربند
زه عهدی کرت چهة نه کر ته نصیب
هتن گریه کرن جسین لجس فدا
سین بیتاب ترای بیقراری
سین لج گس کرن تر گریه زاری

بوقتِ صبحدم سُوی دراو پیرُون
شہرِ سبز چھاپِن ہاو تم ورت
سفیدن یام وُچھو بہرام بہمنگین
وُنیکس سبز گواندر پرستان
قسم ہاوک یہ یام سبز گرزاد
یہ لُوزت گو سٹھا بہرام لاجام
سفیدن وُچھو دُن یام شاہِ بہرام
ژِہ خاطر جمع تھو کر صبر آرام
تُہ زن ار فاقلعن منز چھیہ موجود
کری حاجت ادا چھوس ناسرخاب
تِنش سۄزام کرُس دُن قدردانی
تھوم ممنون آسہ پتہ کرم احسان
لکھون درخط القاب وادب
کرن فرش تِہ تھوس چار بالین
کرن اشار دیپن شُرن دراندر
بسوی قاف تراو یتھ پرِتھ
بسوی قاف دیوو تراوِتھ رو
وُچھن تم آدمی زادِہ چھ مہتاب
انس تم پیشکش خوانہای نعمت
یہ فرق سٹھاہ گوہر فشانی
فذان پس پرتھا جایِ خلوت
بشہر سبز جلدی واتناوم
یہ کتہ لُوزت سپن نومید بہرام

سُٹھہ محزون بمتِس آسوی جگر خون
برزِ شب کرس عشقن گرفتار
دلاسا چھس لیون از حد تسکین
تمہ دیوس پتھا بالکل محروم
بگوش لب بھو گومت ای شہنشاہ
سپن نومید دِ لخت تہ ژہ پاری
تہ ڈیشت لتس سپن منزن شام
بدنیا امن چھیہ رن ژور دکال
بہ حکم شہ سلیمان ابن داؤد
لکھون نامہ بمتس کُن ای برادر
مہ چُھم بیشک بہوی ثر بار جانی
ژہ از شفقت کرس خدمتگذاری
وُٹن سوُن یہ پیشی لُو سرخاب
شہ بہرام اتِھ پیٹھ بہر ناوُن
رٹو تو چارِ پایہ تخت محکم
بمن پیون دتن انعام خلعت
تحفوی لفتا تراوکُو وایت گو
کرس بہرام شاہن گو تسلیم
بلذت تم چھیہ ن خوانہای جنت
کبابات وِ حی رباب ناہی دِ پیش
ژہ وُن بہرامہ نُس کُن حاجت
تمامی باوِنس عشقن سو گفتار

کرن دیو سفیدس عرض خدمت
مہ ہاوُم سبز وُن لاگوم غمخوار
پری تہ دیو سبزن در گلستان
دپن کتہ سبز اسہ کینہ معلوم
سپن منکر تمامی دیو یکبار
دلیوان نالہ چھو ادس اضطراری
دپن بہرامس کُن ای دلارام
چھیہ ژور قلعہ نی ہندی قلعدار
پوسو ژ تو ڈون مو گرہ بیتاب
ژہ چھوہی معلوم چھوم بہرام ادب
اسنہ خدمت تہ کر از دل وجان
ز غمخواری کرس مطلب آری
وزان پس منکہ ناون تخت زین
لباسِ فاخرہ تس نال تراون
رٹیہ بہ سر یہ تخت نہ رتصد بار
کرن بہرام شاہس یانہ رخصت
باستقبال ہمدم سرخاب
کرس سر خانی تعظیم وتکریم
بہ مہمانی کرس تم قدردانی
بہر گونہ میسر تھا پس عیش
دپس بہرامنی منت مہ تھاو
کرن آگاہ دِنس حملہ اسرار
سپن تس نٔ زدوش منزن شام

ڇهه تراون اشڪ چشم هم چو سيماب
تهيم آئينه لڳي ڇهوي گنڌڪ هٿن تاب
ته تحفه جهڙو تنهن سر خاڪ دريب
ترڪيه نشه از شاهِ شاهان
لکي هر گرڳ غايب هماندم
ڪرن اوڏه جمله مردم چائو ديدار
لڳي ترسڪالِ حاجت هاڻ نارس
پيه تنم تي ڏيو تن تنه همراه
ڪرس گنڌ ڪن تسليم طاعت
ته ٻوزت ڪريه ڳيون سخت انڪار
شرن زاري ڪرن گو سخت ٽريش
قتان از ٽيتان ڪر ڪنجه ٻوزان
ويعشو قبر ڪر تهس سخت مارڙه
تنهارن چائو گو ماهه پيم مشڪل
ودن واره لڳن تنم خاڪ مه پش
اين شيون نرا ڪ ڪرزه آرام
سوبر ديلون عالم تر جهيره برتي
پگيه سوزت تري نيري نه مطلب
ڪران شماري ات نه الس
ٻوڇهو هن انڌبلا گو مت گرفتار
ڪرن تنم در دعا تر اضطراري
وٺن هرامسي ڪن دو نه بغميم
صفت آسڪ ونيءَ واره آتي ڏو نا

ته ڏٺيت گو سٿها شرمنده سرخاب
ترلچهه تس ديون تابع جهڪ سو سردار
تهوڪ بم سيت پاڪ ڪن ڏه ڪه عشق
وني تعريف اين تاج پر از تيب
وهي ڪر ڪانه اڪٿا در ملڪ عالم
دويم تحفه ڏيوان جهڙو ئي زيسر
اڙان چائي مخالف ته مده دارس
تلوي لڳي ٻو و سر بر تخت زرين
تنم هس ان گرهي ڪيا ٿهو حيت
پين بهرام لوزت انتر نه خوار
ڏين رب پا مشڪل آم نه پيش
پين مضطر ڪران ترتيفراري
زجانت مان ڪر تهس خود آواره
بدل جهوم خاره نجانه لوله ناره
پين خاڪي تنس گلن ارديس
تهيرانده ڏل ارنه خوش حال
تنمر محڪوم فرمان ٿو لچهه ثوله
بحڪم او ڏران شب ته ٿي بيدار
منگن تنم ياس آخر ذاتِ پاڪش
لسوڪي شهر دلبر ها تنم ورت
دعا مقبول گو تس پيش باري
ته تحفه جهين تهن ته پيش خاصه

ڏين بهرامسي انديشه ون تراد
تي نيري پيام شهر دلدار
مرصع اڪ سلطان تاج سليمان
تهوڪ پامرت لسبر تيمن گرلڪ عيب
ٽولڪ از شره تهد سينڪ نمودار
يه پاڻن بيت تهاون خوب منظر
لکهون نامر گنڌڪ ڪر ترا آگاه
الوڪ ڏيش گنڌڪ پس تمڪين
گرهي بهرام شاهن حال ظاهر
سٿها نو ميد گو از وصل دلبر
پريشان حال گو جهس سينه سوزان
ڏين معشوقسي ڪن پي نزاري
پراگنده پريشان هم گمت دل
اماره چانه ياره پاڻ مارده
ڏيس تنم گنڌڪ ڪن اي شاه بهرام
نه تونه لڳي جهيم جهين ناهه گنڌل
ته ورن بيت لڳ ونه ڪر آرام شب
ڪران آسه ات لنس ناله زار
خداوند ته جهوڪ دا ناي اسرار
ته از جود و ڪرم تنه مراتم پت
بوقتِ صبح تم گنڌڪ آو دردم
ڪلوڪ اڪ هوي ڏيگر تحفه آسه
ايي ڏرڪاد واره تي ڪنو ٻوزن

اگر دروازٕ آسی بستہٕ محکم
اشارٕ اکھ چھوتُن کانی گژھ شاد
دُویم تحفہ یہ مُوہی سرژٕ دِنٕ
کرُن برتختِ زرین سُوی واتہٕ
وُچھون دیواہ مُہیاہ کوٕ پارٕ
وُچھت بہرام شاہس ژٕ یہ ژہٕ
کرِس تمہ مہربانی قدر دانی
اِنی خوانہائی شاہی مرغ ماہی
دُیِس تمہ چھوم گژھُن مہ دیر ستان
مِنت تھاوِم تُہی مہ زانہٕ اُوم
تمِس میلوٗمہٕ نشہِ انعام و اکرام
پرژھن گندال وین مٲرُو دکانھ پت
سُو واقف آسہِ دِلہٕ این کارکوٗت
اکوک فرزوت پیراہ پُشت تس حجم
کنوا لُو زمُت اکھ نیک فرجام
سُو ووتُ شہر ارم چھراہ چھوِتا
نمک انہارنہٕ اشجار دلکش
بیرکتھ لوٗنت پتہٕ بہرام دلشاد
پہِ ہوکر ژٕ وَنیا ون ہا تس وَنت
کرِس تعظیم تس تمہ قدر دانی
دِلہِ بہرام فند باندگراز
سین بہرام بالکل فانع البال
چھُوکُن ژھِہرین شہر سبز نام

ژٕ عاصیح زیرس سوی کھُو دار
دُوصدمن آسنہٕ تت قفل زنجیر
ژٕ ماوکی بہر خدمت واتہٕ یکبار
تمُو حمال دیو دیو سو خوشحال
دہانہٕ کن تمِس تیران شرارٕ
دُین گندال جھس یار امیر ژٕ
بہٕ شفقت ترکران چھس فر فشانی
زِ خوردو نوش الکھ ایام فرغت
بہٕ شہر سبز دلبر میا نوا سان
اِنُن تمہ دیوسا لبی جمع الحال
وُنمہ تس سبز کُت شہر سین نام
تمِس معلوم ماکنہٕ زین حقیقت
دُین گندال چھُوک تس ٹن کر لوٗنا
کرک حاضر بیس پیش شاہ دردم
لُوڈن دیو پس چھُوس واقف کار
نمک تعمیر از شاہ سُلیمان
تمک تعریف کیاہ دین در شنیدن
زِ نعمہای زمانہ گوسو آزاد
دِنس تاپادی شاہانہ خلعت
دِنس شاہن دمی نعام و اکرام
ازان پتہٕ تھوٗ سوی تخت زرین

بیرکتھ لوٗنت سین بہرام ژٕ خوار

سُوو دید آسہٕ آہن نہٕ فولاد
یمی عاصیح پیہٕ تت کانی اکی زہم
وٕنِت گندک یہ سا وی دا ستانہٕ
بیکدم واتیا وک پیش گندال
چنار ژٕ زن تمِس شاخ بر سر
یہ و دہ ہر جیہ جس ون چانو باد
دلاسا ژٕ کرِس تمہ عذر خواہی
پرژھن گندال چھس یاد چھوی چھت
بجلدی شہر سبز چوت ہا وم
پرژھن دیو ین چھین ژن شاہ الحال
تمُو دیوٕ ہیلس تھس کوشن نہٕ از نام
تمُو دیو ہیلس چھپیراہ ہبر فرزوت
سُو واقف آسہٕ ستا بداس گژھ شاد
دُپُس شاہن ژٕ شہر سبز کوی نام
لُوزانی شہر سبز کی کوچہٕ بازار
چھُو تتہ و انت کرہن دلشاد خوش
بہتچ خوبی چھہ پر موقوف دیدن
بڈس گندال بی کرہ مہربانی
بڈہ دیون اتھن پٹھ اوفراد
یُس شہر سبز تن ون شاہ بہرام
تلوٗن ژٕ دو دیو سوی حسب آئین
زِ تحفہ چھن وانی دیو گندال
بزمیدی کرن تمہ گرہ بیاد

مہ اکی نعلین چھیہ تتھ کنہ صفت خاص
ازین اوصاف نعلین لو ز آگاہ
بلم پیدہ گژھی بو دار ہوائی
نلہی پرواز دیو وہتھ تمو راہ
وڈانی آس دار زن یکین واو
فلی دارِ پش چھوک ون غار تاریک
اسہ دون اوہ یکنس کر چھو طاقت
کنُہی پت وو ون بے یار و بیکس
یکف عاصہ تلون دار پائی نعلین
تار یکی وچھون ژہتہ رد تار
نار یکی یکن تس سیت گو گاش
لکن چھیس دِیہ ممتن جان تتی ہر لب
دوان نالہ کران فریاد و زاری
کران باخالق بیچون مناجات
سو مہ تم اچھن گر یار لو گینی پوار
وچھن ہر سو چھیہ ظلمت گل تہ گلشن
وچھن در سبز ظلمت گل تہ گلزار
نوان نی عاشقن آسی بتا راج
چھیہ عالیشان عمارت ہائی دکار
لباس فاخرہ لاگت ہر سو
وچھن بہر اُم چشمو تم عجایب
بپا نعلین لٹ ژ دست عاصہ
چھہ نیران کو تہرہ لاگت یہ یک دم

گژھن لاگن کڈی فرسنگ باساس
دوہم تم موز ہتر تو نس یہ ات تھاو
ہمان ساعت کری حاجت روائی
ستن الٹن رہن گی تم وڈانی
دپوک تم اہر دن شوبہ ٹہراو
ژہ ہمت کر نہ تنہا ژہ دپن غار
گژھہ مہ واپس ازین جا کر خصن
گیس تم دیو تنہا دو بے پر
بسوی غار یک باراں لراس والعین
سُرن اللہ یرن اللہ اکبر
تمس از زندگانی ڈو زکر آس
رفیقاہ دوستاہ تس کانہہ ہمراہ
منگن سوی خدائے پاکس آسو یاری
درآخر لو ز خدا لو ز فریاد
ہمان لحظہ سو یا کی گیس دور
بشہر سبز چھیہ تم واتہ مت پان
عنادل خوشنوا بالائی اشجار
یکن بہران چھن تم آب خوشتر
جرت ژ جو ہر دو دیوار
پریہ تم پانہ ساکن در گلستان
سو دیدہ چشم مخلوقات غایب
سو فیران بے محابا کوچہ بازار

نہ ملکن ژاہ گژھ ہمنہ ماندہ دربار
پئی یلہ میون حاجت ناسی ماو
برای رہبری چھیس پیر آگاہ
بیک لحظہ چھیہ کر تم تھک لڈانی
دپن ہر امسی کن اکس نزدیک
ژہ ژہ غار واتک شہر دلدار
امسن وت یہ قصہ دائی ایس
سلیمانی کلہ تم تھاو بر
یکانی وات بامت بر در غار
سو در ظلمات گو مثل سکندر
تمس کیسان سپن تتہ دوزنہ شب
بسختی تم تمن فریاد جانکاہ
تمس معلوم کرد وہ چھا یار ات
تمس دیو سفیدن سرمہ پیہ باد
آزان سرمہ تمس گیہ چشمہ روشن
دلی بے سرمہ تس کرد منیٹ لوان
نوای قمری آواز دراج
بہ جای سنگریزہ در و گوہر
تتک ساکن چھیہ گرو ی سمنبو
چھیہ اندر باغ جنت حور و غلمان
سکہ سیر اچھن تس سرمہ خاصہ
وچھن پرین ہندی اطو ژنہ کار
نوان فیرت نر و دی گرد عالم

بہر خانہ سوٗ ژھانڈان آسہ دلبر
بدن جمع سپدی دربار شاہی
سنگین دروازن آسی قفل محکم
اکس شخص دروازن پیٹھ کھوٗن
تھومت آنگنن رتہ چھ بیحد
درخشان ونہ چشان دنیا دولت
بحشمت پھُٹ سوٗ شاہان عالم
تند چاکر پیٹھ جمشید کاؤس
نہ پہر نام شاہن کر عدالت
بکن از دل سپاہ لا اساسی
تمہ مشکوٗ اوش ترم تہ خوشحال
قمر طلعت شکر لب عنبرین مو
تبسّم حُسن باوسی برابر
نگہ بنٹھس سحر چون خط لعنا
تمہ شش شہ نرگس اسی خوشحال
دل مشتاق تمہ آدمی زاد
محبت عاشقن هند دل تہ ارادہ
عشق آدمی زادہ پیٹھ محکم
تسلی چھم ان گومت سراپای
از دل مشتاق پھیر امن محبت
بہ حکم دروازہ کس پیٹھ وای
سواو جان طالب ییہ دلدار
پس دایہ گو دردم روانہ

دوٗن عاصک اشارہ پیٹھ گرھن بر
پیٹھ بیڈن پیٹھ بہت لایہ بر ان
بیک ضرب عصا کھولن سوٗ دروم
خنستم دیوہ چن بالکل سحاب
چھ تعمیر الحمرہ نہ زرجد
سوٗ دربار شاہی ژاویہ بٹھ اند
وزیر امرا یہ بحضر جملہ سر خم
سراپ چاکران دست بستہ برپا
زنان پیہ لہ پھیر اس ترت
لگیس گست تہ بٹھ بہرام
پیوسا چھس پتہ بہرام دنبال
چھ تم پھیر مشق تمس گس نہ ناد
پھیرا مشر گو پانہ چھس بہ مادر
کلنج ہمہ پریشان ہست بحجید
زدون از حسن بانو کن اتہ حال
زہ گرہ بانی تمس کیہ پیٹھ نصیحت
زہ وون الفت بحجیس خواشتن تھا
تمس بہم چھ ہیر لب کرہ بہرام
بہ حکم تو دبادہ سونس دای
وین تس دایہ دل چان چھم ست
تمس از حسن بانو ٹیر دل بای
یہ کت بوزت سپن دلشادہ خرم

بہر خانہ وچھنت آخر سوٗ راہی
راہی بہر بیرہ تم چھ پران
پیہون اند عجائب آسن دربان
وچھون ایوان شاہی تہ عجائب
بھرت در و جواہر تہ چھ بسیار
وچھون خوش زرنگار تاج سر
پھیرعمت پیٹھ بہن تخت طاؤس
جڑت در جواہر تم سراپا
چھ اند صحن تس پران عماری
کھاد وسی مشکو ترا و افلام
ہزاران لعبت خوش مشکو
چو ماہ چاردہ تس حسن بیراد
بہ تخت نہ لہت بر مسند ناز
دروتابندہ چون خورشید پرنو
زہ بلن خوش پیٹھ بالین چھ ناشاد
پتس خوٗتہ ژٹ گیرا نصیحت
پن نرگس ہمتس ای شاہ عالم
پن لتس آدمی زادس تی نام
بنس ودہ چ شاہ بہ زہ بہ کت
زہ گرہ بانی حسن بانو کر نصیحت
سپن بہرام بوزت شاد بیا
پتہ پتہ دایہ گو بالکل پھیر بغم
وچھون در باغ عالیشان مکانہ

عجب دلکش مکانا خوب تہ خاص
گندا باد صبا سن تہ جہو دشوار
اچہے پہر اہنی پچہلو ہی معشوق
سین آشفتہ دلہ دم آیہ لاران
وجہین ہر سو اچہو کر کینہ ڈیشان
کتہن دائیہ تہ بانو یہ تہون گوش
زدل تراؤون تہ عشق آدمی زاد
تہون تہ با آدمی خاکی تہ اخلاص
پرستش اندہ کر وائہ انسان
پیان پانی زہہر خوش آستگاہی
دین پچہس حسن بانو پچہس بولا جیالم
پچہو بہ مخلوق عالم فوق انسان
ہمتس رستو ہیم پچہہ بہ مخلوق عالم
نظر سو ہی سلیمان ہیج کہ
مہہ بانس سیت جہم جانب لسلی
بہ عقل خود سو والم دائیہ بستان
دو دہ ماجی مہہ چہم ارمان دردل
شکر خندہ ہادمی یار دلبند
تسلی دائیہ کو لوزت بیر گفتا
بہ گو یا آہنین زو کرن جنگ
از آنجا دائیہ برسن دائیہ دردم
وجہین پچہی حسن بانو روی بہرام
انہان مستی یامت آیہ نہ ہوش

بجرت لعل و گہر یاقوت الماس
کلید ستیت دائیہ قفل کر باز
بہ بہشتی تن تم نعرہ شوق
پہہ تہ ماران کم سنا دو نعرہ شوق
سین تم پہر دہ جملہ پریشان
دین چہس دائیہ بالی پشہ مالی
زہ مالس ماجہ ہند دل کرتہ وشاد
ضعیف انسانی کرتہ لیاقت
ونی دو دائیہ بالی زہ تی مان
ضعیف انسان پری تہ دو پر زوال
بہ ہیس ہی آدمی زہ چہو دا کار
ضعیف انسان بانی تہ وچہ کار
بہ عقل خود ہمتس ساری جہہ سر خم
بہ خاکی ہمہ مخلوق افضل
ہمتس جانانسی جہی عقل کلی
وجہیس بہ تہ با مت دو تم کر من شاد
سوکم وائم وجہیک تمس شمائل
ونیئی خوش کر ہوتی جہم پر سر
دین عشق جہہ کر من سخت الیا
نصیحت بیشر عاشق کر جہہ دوکار
مفصل تہانس دروازہ محکم
وجہین بہرام تامت گیہ بہشت

نگہبانت ہمکانس فوج بسیار
سوتا بہ پشن آن محبوب طناز
سو نعرہ گو بہ گوش پہرہ داران
وجہین آس ہمی بیسن تخت تہ فوق
ازان پس آ وون بہرام دلجوش
کہ گم جہیکی ترکت پٹ لاابالی
زہ مالس ماجہ مندر کینہ کرت پیس
پرستان واتنک تس کہ جہو لطافت
پرستان ہند شہزادی ساری
کہ کجا شہباز دو وین پہ کجا موا
بنی آدم جہو عاقل یونا دان
بڈن او نن تہ ہستن جہوی لوان باد
جہہ انسان اند ڈیڈ ہمیر
بہ عقل خود بہ جہی بہتر اکمل
کہ ہس ساری خدای پاک آسان
وجہین تم پانہ شکل آدمی زاد
ازین طعنہ زبان کہ دوز دیند
خدایا تیز انتن میا تو دلبر
نصیحت عاشقن نشہ کر اینگ
جہو عشقلک کا اول عقلہ مند ہوش
کہ از نہر تہا شہن نایم
وچہت بہرام گو لک ٹم در آغوش
وجہین تم پان بہرامس در آغوش

سین از عشق جانان بخت بیتاب
نظر ترا ون بسوئی وی بهرام
ڈرن نه ولا نسی از عاصه تم زیر
سین بانو ویهت تیهه چال خیره
نین بهرام جهس سا روی نین چال
ون اوصاف آن تس خاصه خاصه
دلپن دا یه یوڈاهی یانه ون لور
سین زنده دوباره کرنه شادی
سین باهم کهس اک محو دیدار
ون کیا یار یار بس در ملاقات
میان عاشق معشوق مر نسبت
ازین قرو دسنجانه سونه پیغام
ازین نکته سین خسمن بهرام
بیکسو قفل و زنجیر اوفتاده
ڑه ون دوده ماجنه بانو جهیج یون ناده
یه بوزت آیه جلدی دای لاین
سین حیران دایه مر نبهین وتهه
گل زه جهو قلمت نبن تستد او
دین جهس توله قیرت آم بهرام
جتونگ ون تخیل جهی زه داسر
دین جهس پی کونی جهیش لوڈشان
زه ون نن ها دائی دوی تلفام
اجهو جهیه بر دامنت پین ڈهنگ

به بیدادی وجهین پا چهوم خواب
پریشان گیه سه گنز اوں عجائب
سین از ساق سیمین و از زنجیر
برڈاهن بانو تمس کتهه پاٹ تیواک
سفید خاب نمس کندک ته گندال
بشهر سبز قدرت خانه خانه
وچهوم رونده جانوی ته تلوم شول
چهه خوش فتنکه بعد از انتظاری
وتس بلد شرح اک قتر چهوندا بار
وجهو نمت عاشق بچتن یه نکته
کرایا گا تبین اهم جهر نسبت
ولیکن بند دروازه جهه محکم
دین علک و صک که دروازه سی تام
سهی قامت خرامان دایه دلشاد
ڑه ایک جلدی کرن جانوی سویانه
شبه بهرام ان دردم رود دیهان
ون جهی پانس لیوکس کهت
دین جهیس دای کم هترا اونی به
مه لبزمت چهم تهند سیت آرام
دین جهیس توله بانو جهیش لوخشن
وتانی جهک ته یم خوانت پیشان
کله بهر امنی پیپ واج بر سر

فران پس موره رو چشمه بادام
سپن کتهه پاٹ آسه بهرام کغایب
ڈونج ردام آغوش جیره
معفل آس برکتهه پاٹ تیوناک
کلاه و سرمه و نغلین شعاصه
اڈن دربار زان محلخانه
به بوزت تس تری انده ساری
بامیدی اسد امید واری
نکین هر کنیسه بوزن تم زموت
بلاشک یهم چهنن چهمت بهتنه
دین بانو پس انگه سوئی بهرام
ازین اندیشه گیمت بوبر هم
به بکلدم گوسو دروازه کشاده
کنیزن کمن دتن تمه نا وهت ناد
ون دوده جنه بانو جهیج پراران
کله بر سرن مهتون گوجینب قیراآن
وجهین نو تهوت زنجیر بکسو
گمر جهیک ته زد اکنین زه سندر
دین جهس دای نالی جهی پرابر
مه ذومی پز یون جهونازه باور
دین بهر امسی ای شاه بهرام
سین نن ابرزن خند شید خاور
ڈدو تسوه نگ ڈیشت نقش ازنگ

پنروی بانو یہ ہنر ڈیٹھن سو گفتار
سپیق خوش دای از دل ڈاین ہم
وپن بانو یہ ہنر سو دیکھو کر خام
کونی ون بادہ مالین جای خلوت
بہ جلدی دائی ہیر فرن دایہ نکس داد
بہت دلخوش بانو تھوی با آرام
اسر یابا فرشتہ زن بے تھو عجیب
ون بیہودہ چپک بہتان سراسر
کری ان بانہ تحقیق این راز
ہمیشہ مہ کرہا گئیم روشن یہ احوال
پرزاہان حسن بانو و تھنہ با بس
سو پانی وا تہ ون از بہر تحقیق
بسوی باغ با جاہ و حشم دراو
بہی تعظیم کر نس یا ہو سی
ز اسپ خوش سو ین اتہو از بسر ہوش
زخم آز د نکس خانہ آباد
شہ پریان نمس کو حال پرسان
پرستان واتہ ی از دم ایہ چھ مشکل
دین چیکیہ رہ نصرت شاہ بہرام
نمن د لون کرم بر سر سوای
پی تعظیم نرگس کرنہ سر خم
نمس کانہہ چھوٹ نہ تانی د پریشان
بہ ان پانس ون نس کیا چھو تقصیر

سپین یہ بہوش کو یا نقش دیدار
چھپن دلکش جوانا خوب کردار
ہمائی تا بہ ہمت چھپن یہ فردام
دیس بانو یہ ما جی کر ترہ ٹھہراو
پیمرا من چھپس دہ بادشاہ آسوی کہ نکد
عجب دلکش جوان تن ماہ تابان
گئی جان مر کرشان گاہی عجیب
کچی انسان کیچا و تن پریشان
اگر آسوی غلط از تن ٹی ماز
سہ دایہ دایہ از ایوان شاہی
دلیس نمہ یاد راو نہ نس
شہنشہ دراو یا صد حشمت و جاہ
شہ بہرام درو دم پیشوا دراو
شہ پریان نمس ڈیٹھن شاد
ٹن بہرام نم چھپن دہ آغوش
تہن نس تھف کرن تینون ہمراہ
زون کتھہ بات شاتک پریستان
پہنہ فانک لو تیر خوش نجہ البیاد
ہنہ فانک دیو سر کش جہنم دام
تمامی قصہ و نونس پائی تا بسر
وچھت نرگس نمس گہ شاد و خرم
زسر تا پا وچھت تمن سہ صورت

کرن بہرام شاہس تو رہ تسلیم
حسیناہ نازنینا مہ رخسار
دپن بانو یہ بالی دم مہ خصت
نہ چھنت چشمو یہ بالبس تیر د دوا باو
نہ این چھپس وائی شاہا و تی بہرام
امیس کرہ چود نری دلدار پرستان
دپان چھپس بشیر لوان کرچھوی باد
دنن ون تہو انبر کرچھوی شاہان
زہ یک فرن تو روانی لو بدنال
بہشت حسن بانو آیہ راہی
بہ گفتن من نمس کرہ و تصدیق
نمس تو کرنہ خدمت کا ہمراہ
دکاپس تہف کران ز چاپلوسی
وچھن چون ماہ تابان آدمی زاد
ستھا گو شاد زینت ی دی ماد
بسوی محل خانہ گو بہ تنہا
مہ بانو رادو کہ ہر گز یہ دی دل
نمہ کتھہ باتر دکی فی فادا
ستھاہ ذات پاکن کرمہ ری
نہ بوزت شاد گرتہ امن ون
وچھان دلکش جوانا نور پرستان
زچی نس کو نہ ہنر از دل کدورت
تہوم ناحق کرت نی پائی زنجیر

تمیٖن ڈیشِت دوشیوی باڑگی شاد
دوشیوی باڑ چھِس ژ یا گرِمن لول
مبارک بخت سرکش چھو ہمّت گر آرام
سپن تن اتھ پتہ نشہ بیاہ سر ڈال
بیاشعبان تہ ہمّت لود دن کر

انگن رمحلہ خانہ کور دِت ناد
پھکن چھس نتھ گھر دُرشر مبارک
ہمای تازہ نگمتھ چھو ہی زہ دِلم
بیک خانہ تمو بھنا بہرام
یمن دون یانہ دانی کرژہ نندا

کری تس عذر خواہی ہم نہال
کران چھس ہم مبارک صد مبارک
زدل بیخ وکدِ ویت کمرژہ دن دود
سحر تا شام تھوس عشق آرام
یمن ژُن یانہ دانی کرژہ خاندر

داستان در بیان تیاری کردنِ شاہ پرستان در کارِ خیر دختر خود باشاہ

دِیت اوی شہی نزد خلوت خاص
چھیہ گیتر کوڈ باغ خوردن پور
پرستانن ہندی شہ چھم ژ دیاری
زہ ون پن مشورت مر اندین کام
شہ بہرام یا گل جان جانان
اندہ بہتر چھو کُس اندر پرستان
دِین نرگسن تہ کر تعجیل دِر کار
غنیمت زان تن کمن زندگانی
شہنشہ دراو دود بانیغم
کرن پر حملہ سر سوی واقف کار
بانداری کرم سوی پن سرافراز
ایتو سامانہ تہ اسباب خاندر
وزیرن تیون پانس سیت بہرام
بہ شہر سبز واتو در گلستان
شہن فرانشی کن دتو نہ فرمان
بساط باغ ازا کبن و دیبا

بہرام شاہ می گوید

کران اتھ بہتر دختر خواستگاری
دِین نرگس بمثل ای شاہِ عالم
تمس بر سر شین تاج سلیمان
دین چھس شہ یہی گت چھم منظور
پھیہ دن زنا نیرون آفات بیاہ
دولیا بازو یہی گت کر مقرر
نتھ در پیش بستو معظم
دین بہرام تس پن تن ہمراہ
اتھ مہرزہ پیر خلعت تازہ
بشہر سبز کنرہ تا وک منادی
بصبح وشام تھونین دہ در جام
پھیہ شہر سبز سی ان کوِر خاندر
کریو ون نقش شاہی گلستان
قنات ہائی گوناگون رنگین

وعن شہ سوی نرگس ییہ باخلاص
کرن ندا امِس ون چھم منظور
زدیگر سہ چھو پران شاہ بہرام
بحشمت چھینہ ازینہ ازکہ کم
پھیہ تا فلک یہ پوشن ییرہ فرمن
برائی مشورت پر زہو ہی چھو دستور
زعاقل چھکہ کس دعقلِ ثانی
پکا فلکو تاش کینہ خورشید خاوند
وزیرہ آسی تمہ یا وا کسرار
سہ نو شہ پیر تھون حشمت تہ جاہ
حنا بندی کرو فرداہ مقرر
یا زادی یونہ دادِ اشاہی
پرستانن بہر سوتو کھو اعلان
بجا ارکی چھکن سوی لعل گوہر
ہزاران جیمہ در دم کمہ یا
مرصع زجواہرہای رنگین

هزاروٚ پاٹھ کرسی ہای زرکار
خنایندی کرکھ دِر محلہ خانہ
اَنکھ بانی کرکھ تس ست رنگین
نہ ڈیشت داغ لگمت برگ لالہ
وَنہ ناوَن چھہ پریہ خوش ترانہ
کران آس اَتھ اَلتس نغمہ خوشت
کرکھ تس سران اول نہ آب کوثر
ملت نافہ کرن تس شانہ دِر موٚی
وٚپہن یس آسو تمند عنبرین موٚ
بہ سنبل زنجیری گو نمودار
سیہ چشمہ کرِس تمہ سُرمہ آلود
گُرن ہاوش بالکل آس بیہوش
ہٚش تس شوبہ نین ترٹو خوشن اون ہال
دُو بالا قم سپن اَز رنگ غازہ
اَثرن منز شبند تس لعل درخشان
اَثرین پیشوازہ رُونہ دامان
وُبہ انگن شُونہ سبزہ وُجہ تس خاص
چھپت عاشق گژھن ناحق پامال
سہ پرین ساری منز آس ممتاز
سہ زن مہتاب چھس انجم زوٚ یاری
بنا دِم تم ضیا فنہای شاہی
زنن اوٚنہای نعمت حسبہ دستور
کران تس موتراسی آسو دلاک

مرصع از جواہر ہای بسیار
ہزاران پریہ آیہ دِر پرستان
ملمع زن طلا بر لوح سیمین
کفِ پا منزہ سینتی تس ملک پوٚر
وُزن دف آس بانہ چنگ وچغانہ
بکہ فلکو گاش محبوبانِ طناز
ملک سیمین بدن از مشکِ عنبر
چھپہ والن شانہ تس بالکل بیہ مسرت
بچھن تس آسو زن شہماید خو
ململہ تعویذ پُر از درو گوہر
بلا اندر بلا دِر دم سپن لوٚب
کنن لاگ مس تم گوشوارہ
جُرت یاقوتہ الماس بسیار
لباس فاخرہ تس کرکھ دِر بر
سپن آفتِ جان برق افشان
اَثرن باٹو نہ سوند کرانہ وند
زبر جِھک جُرت یاقوت الماس
تھوک برچار بالین تازہ مسول
نتہ مانعش منز سرافراز
زن وُزہ چھہ نعمت تازہ تازہ
کباب آچوان مرغ و ماہی
دو ہن اوٚ دستور معظم

وزن ہر سو چھہ بابہ خوش ترانہ
کندٚت سامان بکن اما تم خوش خرامان
وُزل تم مرگ بلبن برگِ لالہ
زسر تا پا چھہ شوبان سر کچھی چوٚد
پرستانک چھہ یم زفاص دلبر
براہی سازمنز آیہ بانا نی
کرن چھس سران پڑمشاط خوش سِروٚ
فسہ نگر زن اٹن تم یادر دست
بسرنھاوک مس طاقین زرکار
لُٹھ شتہا تم شعلہ دِر خوشیمہ پیکر
کران یس کن نظر ماہ قصبِ پوش
دُون درشب چھہ زن شعلہ ستارہ
زرخ تس چون گلاب تازہ
زاستبرق نہ سند بس جامۂ نز
بکن سرو خرامان خوش بہ سامان
کھنن تامت بن کر چھم لوٚن گرند
کوڈن گوڈہ کرشوین تس ینِ خلخال
نتہ ما آسمان نخ لوٚدہ وُزل
کرن تس پیالہ بردای چھہ ساری
باندازہ دِین سرگگ چھہ وازہ
بہن نتہ مہتم نہ منتظم پوٚر
کرن حمام بہر المس بہ یکدم
وزان یس زا دِر حمام چالاک

ہر کہاں پکاس شہر یاری
بناوک مہرازدہ شاہ بہرام
وزان چنگ رباب و ساز و سنطور
سمن نزدیک نوشہ تم پہ بستان
ہوان بیلہ زنہ شہرخ نہ شہپال
پنین جاہ و حشم ہت آہی سپاہی
سپہ سالار سنرکہا آو دردم
بین شاہن پنین کرتب ہاوان
سپاہن سانی زربفت نذی
پئی تعظیم نوشہ ایستادہ
ہزاران فیل ابا زریں عماری
سپن فیلن سواری در عماری
پلہ کی دو پیش ترا بکی اسپ ہوار
پہ ہر وتن ترطرفہ آتشا سوزان
چہ دلکر کر تمس وکنہ نو دان

کرین بر فرق تس گوہر نثاری
وزیرن تھفوئہ باغ خود بصد ناز
سہ مجلس رشک جنت زن سپن لوپ
کرین مہرازدہ سی تم دستبوسی
و چہن نغمہ بر نوشہ دہیہ فی الحال
سو شہر سبزگوباآسو جنت
بمعہ افواج ساری جملہ مخیم
سوندر گو تماشا شاہ عالم
چہ ہن سام و نریمان تم بمر دی
وزان پیس آیہ از اصطبل ہر کار
چہ واتن نوشہن ہر سواری
شہ نو در عماری بیوٹ باناز
سواری تا را بہ وان زباغ سرکار
پہ شہر سبز دہ کوچہ و بازار

پہ تاج مکلل تن نہوک تمام
تن قوال ساز ندراہا تہن ساز
ہوان مہمان چہ شاہان پرستان
ہمیشہ نہوی پہ آئین عروسی
بشہر سبزا زبس نامداری
پیموشاہ دو بالا دتو سہ زینت
کرین کرتب گہ سگرون پٹ تم بسجوان
پہہ وان بین با جہ چہی زن دمام
سواران یک طرف یکسو پیادہ
شو سند زین لمن کم اسپ ہوار
بوقت شام دردم داہی ساہی
وچہن کہا تمس شرخ نہ بیندز
ہزاران مشعلہ آسی فروزان
چراغانہ دزن بر در و دیوار
بلچن خوشنوا آسی غزلخوان

غزل خواندن پریان بہ طریق و نہ دُن !

شاہ بہرامن دایہ سواری
سینس آیم پر زخم کاری
عاشق زار ام عشقن ناری

طوطس میلہ نہ نہارئے
طوطس میلہ نہ نہارئے
مژہ تیر نشتہ دارئے
طوطس میلہ نہ نہارئے
لاشک چہم بے قرارئے
طوطس میلہ نہ نہارئے

نارہ دزہ آرہ دل خستہ آزاری
بمہ کمان چہس کمانداری
دیدار چانے زنکہ بیماری

تن معشوقس لگہ نا پاری
ماہِ کنعان یلہ کڈک زاری
عشقہ مسکین ام شعبادہ ای

یس آیہ نمہ نے سادیئے
طس میلہ و نہادیئے
بجہ کرتس خریداریئے
طس میلہ و نہادیئے
یم غزل ونہ نزاریئے
طس میلہ و نہادیئے

منہ چھم تمنزی امیدواری
ستر کون ہرت آیہ لاچاری
عاشق عشقنی نام آواری

بکمہ وفرکین اسی سواری
شہر بہر اخسی یم تہ پرسان
بہ آدم زاد زن نو پان فرشتہ
نہ کرہ تر کینہ از تام یم تہ عروسی
ہرای پیشوای اہل دربار
سوز خیمہ تہ کی یاسخت نہ دین
بہ کرسی ہی زرین بیٹھ مہمان
چھہ ون ساقی شراب عیش چاوان
وزان آیہ ہت تم نعمتک خوان
سہ نعمت آسہ نن ہشتر زینت
سہ نعمت کھت سین تم خمہ اچھی
دعا تم منگ کران مجلس چھہ آمین
دزان مجلس اسکک گوہرنثاری
بمشکوہ یون تہی از بہر آرام
وچھہنتس حسن بار گیہ سکھاشاد
گلابس ہی بر ہمتازہ شبنم سر
دلن ون از محبت پیوک پرتو

داستان دیگر

نہ مابیت معمور کرِ سرشتہ
سوادی وازون اند گلستان
چھہ سادی مثل خدمتگار سالار
لگمہ تن تہ تھہ ون تہرح نہ شہیان
پہہ سادی محتشم یا حشمت وشان
شراب زہ زیت تم دو مخمور
سہ نہ سند قان چھہ سیر وتہ سند
شاعر جاز نورد گیک تازہ
وزان یس تہ واندرح قاضی
تمن دون کرکھ باہم عقد وپیوند
سوی آرام گا پیر و ای ساری
دو ماجہ تہ تس آیہ ہمراہ
دلِ بہر از اندیشہ آزاد
سین دوش کن دس گرم بازار

وزانی مشعلہ آسی تہ واری
وچھہن سادی تمس اہل پرستان
ونتام زیر چرخ آبنوسی
یکن ونی تمس سادی پرستان
تمہ نیہ تھف کرت باعزتمکین
بجہ نیدر اوسن چھہ تہ شاہ پاتال
چھہ نہ نغمہ سرای گوش تھاوان
وزان آس ہی زنی بیتار سنطور
انک دلہ بیش گو ہا گوین نغمت
ازانی رنگ برنگین تس چھہ وزہ
ہمکا نک خطہ پرتم حسینہ آیین
شاہ سیر پالک شادو خورسند
توین خواجہ سرابن سیتہ سرام
کوٹھس منز ناوک تہ دامناہ
وصل بیک دگر تم تازہ و تر
چھہ بے اختیار باہم یار یار
زونی ترا وک تمن باہم کنوی گو

سہ ہای ترا و تم منز آب گیرس
سین بردم قرآن ناہ خورشید
تمن ون مدتک باہم پہ الفت
سین واصل ہم خاکی و ناری
دنک سجدہ بسوی رب معبود
اندر روز و شب تمن نہ آرام
جوانی بہ چھ ملک سلیمان
بیا شعبان زہیر ئی ژہ گرہ تنگ

نہ تھان طلب منز باگ شیرس
زہجران آس تم تر کال تھاران
کران باہم چھہ اظہار محبت
بوقت صبح گی بیدار از خواب
تمن گو وانا ون تم بہ مقصود
تمن سون آس ایام جوانی
چھہ دپیر جوانی یاد الوان

ازین نکتہ تمن کرآس مہد
سین صلبت ہم ون دو ستہ ان
دلن دون منز محبت گوکن جاری
تمو تن نا واندر برگ آب
تھی پاٹھن کران بانو نہ بہرام
دوان آس داعش و کامرانی
کہون شاہس ہ وچھنت ناتوانی
شہ سبز چھ تا زلزلہ کرن جنگ

داستان بیان جنگ کرن شاہ بہرام بہ ہمراہی دیو سفید بادیو زلزلہ

دپن بی راوی دیرینہ اخبار
نہایت تند خوتہ بدسر انجام
شہ سبزن تمس تت کرنہ انکار
بہ آدم زاد کرنس غصہ خاندر
جنگک اعلان دو تم شاہ سبزس
لوکرا تاب دیوان خون خوار
ون بہرام گہ چھوس ای شاہ عالم
ژہ خاطر جمع تھو ون ورگر در
یکت بوزت سو شاہ سبز گوشا
سین بمپا تو گوئی روز محشر
ژو شیوری ہوی لیس تم تراو ود ناد
سپین بیدار پوشیر شرزہ ہر حال
ونک بہرامنی سا دی بہ اٹوال

شہ بہرام گو وارا صل بدیدار
منگن آس دیو سو نتھر شاہ سبزس
ازن انکار آسو تس دلس نا
بہ شیچھ زت تمس یا تس کونتن نا
چھبر بوزت شہ سبزس پانس
گر ہم یا ون مہ تاج و تخت
ز دیو بدبر دل ما تھو تخم
ژہ کربالا دجس کن بہ فرزند
سپاہ لاہی ون تتی ناد
شہ بہرام کہتو بار دفتار
سین دژ زمینس شق بیکیا
ونک بہرامسی کن وقت ملاقات

دیوان منز آس دیو زلزلہ نام
ز تخت آن صنم خانہ دلس تس
کتہ کورن گوری انتم کو تہ خاندر
سپین خوشخواہ انگس دراویزہ
ون بہرامسی مشکل چھو بیا ار
بغارت مہیر تمہ اسباب تہ تخت
باقبال گو تس دیو یس ژٹو میر
لڈن ون پیش خیمہ سوی میدان
بہ حکم او تمامی دراہ لشکر
بجنگل گو از انجا زول تم نار
سفید بہر جا تہ گندک بہ گزال
سپین حاضر ژہ کرہ مطلب تہ حاجات
ادپن چھس غم مہیر کتھ وزن خوشحال

ژه گرځه میدان جنگس روز محکم — یمو اس فوج هت سا روی بیکدم
بهیو دم زلزلس ان فوج گا لو — زنده تس نا بکارش لو سنت دالو
بهر کت بو زت سپن بهرام دلشاد — بسری جنگ که سو آی او چون باد
کرن فوجیس صف آرائی برابر — چهه انگه کف تمن چو بین خنجر
ذو دیگر سو صف دیوان بدکار — سو دیو زلزله تهندی سر دار
بهیت لچهه نت دیو جنگی هت سو همراه — ستمگر مغرور و گمرهت دیو بد خو
سترک فوج دن تعداده کن کم — ته ڈیٹ زلزله گو شادو خرم
سو بو دا یه پس یجوف و سواس — بری همراه تو جن تعداد کن یاس
مسلح درایه ساری بی تحاشا — کرلوس مت چهن جنگ تماشا
خیال فتح نس نه لس بو ل — و چهاڈ یو هن غبار گرد ز دور
چهه قاتک دیو چوستند خروشان — یکن از بست ان سیلاب جوشان
بان ذو دم سالار لشکر — جو شیر ز یکن مت فوج تکبیر
چهه ده لچهه دیو دل لشکر شماره — چهه آتش باذه تم تر ادان شراره
کرن تم شو شرمان ضرغام — سپن ملحوق نمی با فوج بهرام

وتن ضرب تمسن با قوت شیر | اترن کرنس قلم از ضرب شمشیر
اتھہ و شیوی ئے منس گو سواز کار | تتھی دلوان قاقو کر گرفتار
تمسن آس تہ ہاندان پہ لو کھدہ دام | تمسن مٹ ہاتمس و ن پیوس ماتم
دزو پیمی گندکی محکم سوید کیش | بہ لشکر گہ شہ سنزس کر کھیش
تمسن دیو سفیدان باسہ کھتش | سوہ شاہ سنزتہ بہرام گو خوش
باشہ سنز لاگنگ شادیانہ | زمیدان آتی فیرت سوی خانہ
شاہ سنز گو لیبار خوشحال | کرن دیو سفید سن بای ہت سال
شہ بہرام ضرحہوک خدمت | بیک ہفتہ تسہ کرک آرام و راحت
کرک تم شاہ سنزان مہربانی | زندہ شب کرن چھوک قدردانی
سین تہ شیوی برادر تماس | تمن گو اتحاد و دوستی یوی
بیک آس تم اندر گلستان | کرن خدمت تمن شاہ پرستان
گزشت اک تس ہتو رخصت | شہ سنزان و تری انعام و خلعت
ہتوک رخصت تمسن باصد بہانہ | بنجانہ گی روانہ شادمانہ
شہ بہرام بالکل آسو آزاد | ہتو ز انس دنہ مس خشتر تس داد

بيت حمدون ايس پيش بادي
كم يادي تهي ذبح ڪري قرادي
ترايا ره ورن به نامه وانواع تحريم
ٺري اعتقادان ٿيو فڪر جهيڙو عام
ٻهتي سبب ڪري جهيڙو عرفي تخم مثن
ڪرن به نميڙ جي ٻي ڪيتي ورن بيت
اگر صلاح جاءِ آسيه دلكار
شڪست اسير ٿي ڪري جا ٿئي شعر
ڪري صلاح ان همت جي برجا ن

ڪرن دز زندگاني ۾ مقرر
به قابض ٿين لتق آسوي بواتي
زنجهاڙي زمانه آهن آزاد
بعشرت آسوا اندر زندگاني
نه آيه ڪم شاهانه پر زور
ونيءَ ڪم سرقد خوشروي چالاڪ
به دنيا ۾ جهوا پٽ تڪيه مونٿاءُ
به زال قحبه زانن پير فرتوت
امس نش عاقلو ڪر سخت پرهيز
اسين تهواتي ليس جهي صحبت
بيابعايه دنيا زان چون ار

اندر آن پرستان شاد وخوش
دوان آسو ادعيش ۽ ڪامراني
سوا اندر زندگاني آسو آزاد
ٿيو فاني سين زين دار فاني
ٿيو لاڪن تمامي ات دل گور
ٿيو لاڪن سين تم خاڪ باخاڪ
ونسا ڪروته ڪسن ياسار ڪرداد
امس مردم ڪشي جهوي ڪار ڪرتوت
جهو ظاهر عشوه گر باطن خونريز
يه پرن تمش واتي جيه آفت
حذر ڪروون نمام مردم آزار

در بيان خاتمه ڪتاب ميگويد

بحمدالله يه نامه ان سين پورو
سين احباب ڦيٺت جهمه مسرور

...

محبت دوست بیانی تھا ننگ شانی بناوک بخته کاسک شه حامی بیرن والی تحشاقن ذابیان	زعم آزادگرتک خانه آباد زطاعون وبا رپتنگ تمامی بمنه احباب یاران تا بتش سان

خدایا و اتناوُن تا علیین
دُعای من ز قدسی یاد آمین

تمام شد

در بیان تقریظ کتاب هذا از تصنیف لسه خان ساکن اسلام آباد محله صدیار و در بیان وفات مصنف کتاب هذا مع دیگر احوال و مناجات

بِسمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحِیمِ

اوّل حمد و ثنای ایزد پاک شفیع المذنبین مّت اپناه سوی	عنایت سونی بیم شاه لولاک امام المتقین ولا پیشوا سوی

ان نیر و دان ... محمود ... ارن ...
ارن ... با باج ... سفر ... برانه ...
... ارنبان ... اتشیان ... وج ...
... بیان ... حمید ...
... کان ... مفضل ...

رایان ... عمل و فاضل ...
... انصیب ... برمل ...
... بیان ... تمام ...

بیرن برن تحفه ... زیب نام
بلا شک عاشقِ ... کیت ... نعم
بیمرن تحفه ... ابراه ...
تمس ... آسمان ... کلان ...

... فقیر ... نعم ...
مفضل ترن ... الله ... بیاد ...
... آخر ... الهی ...
... زبان ... گواهی ...

طراف و اکناف
بہر جا شود داد از قاف تا قاف
ذمہای ... ہمت قاف تا قاف
... تہ منکان ... ورن
چپن ... عزیزان ... الموت
... کیا ... گی
... ستمان ... گی
... صفت ... ران ...

نصیحت کرنہ مانس ای وفادار — مہ گرہ نومید کافی چھوی تہ غفار

رتی اولاد زینا نیک کارن — چھوا جر بعید و پرہیزگارن

سو صد ہتھا تم دِ سینہ مخفی — قضای موہس پتہ رود راضی

بخود گوہ فراک نادر المن — درونی آتش تس سینہ زالن

تمہ آداپین یا مت سو ہفتہ — ہران گونا ہجران رفتہ رفتہ

پین کال سو مرد نیک اطوار — میان بستہ پیدر وزنت خبردار

بعمر خود بعشق مصطفی آسو — پتہ راضی رسول مجتبی گوس

درودہ خوان زِ دس لگوس اند — سوی دار البقا گو شاد و خرسند

کرن تم خالقن ممنون احسان — ولن تس وقت آخر نعمت ایمان

برونہ پنجشبہ چون صبا داو — ستدا ہم ماہ ذالحجہ مقبر ستاو

تروہ شت سال تہ تاخی ہجرت — سینمت پورتا ایام رحلت

خداوندا تہ چھوک بخشندہ — عطا کرتس بہ جنت جای اعلی

چھ تمسندی جانشینن پتکن فرزند — تھوک اندر جہان تم شاد و خورسند

تمی ندر تا تس برخان ہ مالس — رچھوک ازغم تھوک اندر امالس

بخصوصا آسو دار ملک کشمیر — کرت اظہار طاعون سو تاثیر

... نفس شیطان
... عصیان
... گنہ ...
... عیب ...
... پشیمان
... عصیان ...

[stamp]

الٰہی پادشاہی چھی سترا وار
عظیم الشان چھُے دریا غفران
مہ تہ سان تھٲون تہ چھیوین
کرم مہ مغفرت چھُکھ تہ غفار
برحمت ہاوتم پانس کُنی وَت
بدل راہ واللہ کرمہ واصل
رچھُکھ از فتنۂ شر زمانہ
زلاحون وبا بخشتکھ امان زی
یاہس میران شاہ جیلان رضہ
وان لاتقنطو ورزق کسہ خان

گدا بردار کوآسی ژ رتبہ کار
چھلکت یلہ سارنی آب رحمت
بتاری یہ چھہ عین یتر شرین
بنور خود کرم روشن دلک شمع
اجابت تھاوتم توفیق طاعت
الٰہی دست مانی دارہ تھاو
شہانہ پاٹھ تھاوکن جاودانہ
یمن مادر پدر مانوی نہ عصیان
تمامی مشکلن کرتم زہ آسان
تمن نو میدز ین درگاہ اکبر

الٰہی وصف پاکت اسم رحمان
ستی ہی کیاہ کم چھہ دارہ چھان تدار
ژہ دستوی ناب کار ہس کس خریدار
پریشان چھس خاطر تھاوتم جمع
کرم مہ مبتلای عشق کامل
بلطف خود زہ راست ہاوک
خدایا خالق ہر دو جہان ژہی
بوقت نزع بخشتکھ نو ایمان
بدرگاہ تو ای بخشندہ جان
کرم شہید العشق پاک سرزدار

تمت بالخیر!

الحمد للہ والمنہ کہ کتاب ہذا یعنی قصہ شاہ بہرام موسوم بہ تحفۂ عشاق
از تصنیف شاعر نامدار مسمی شعبان ڈار صاحب مرحوم
حسب فرمائش
تاجران نامی و گرامی غلام محمد نور محمد تاجران کتب و مالکان بک ایجنسی
مہاراج نیر گنجبازار سرینگر کشمیر
بتاریخ یکم ماہ فروری سنہ ۱۹۷۰ء بدست محمد شریف خان یاری تحریر شد

من نوشتم صرف کردم روزگار
من نمانم این بماند یادگار

UNIVERSITY L.S

ہر علم و فن کتابیں سستی اور بارعایت ہم سے طلب کیجیے

فاروق اینڈ کو تاجرانِ کتب

و

سٹیشنری مرچنٹس نئی کدل سرینگر کشمیر

(کوہ نور پرنٹنگ پریس سرینگر)
(راقم: میرزا محمد شریف خانیاری)